

DE STRIPDAGEN

9 EN 10 MAART 2013 - GORINCHEM

In de voetsporen
van...

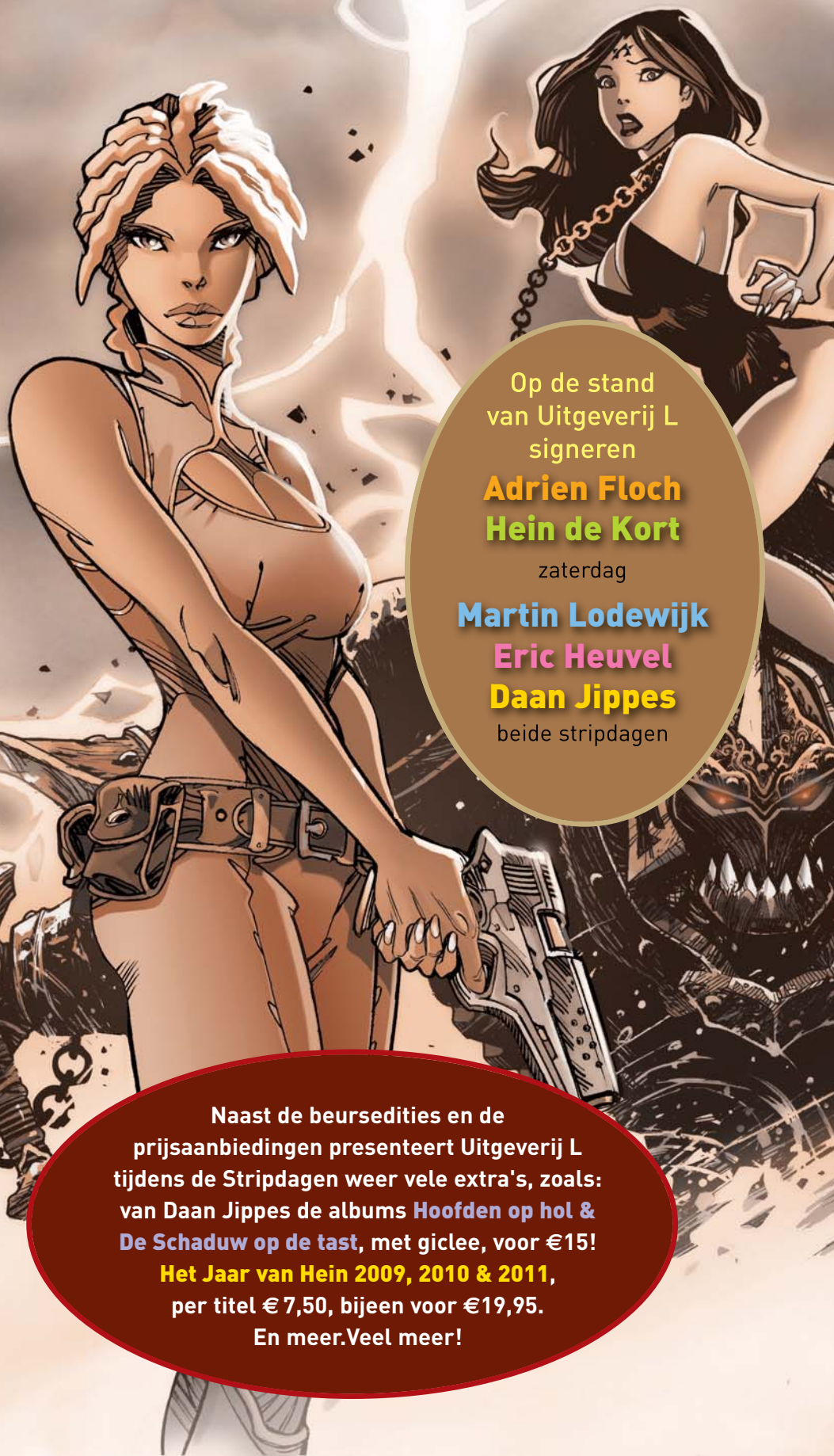
Willy Vandersteen

www.destripdagen.nl

Officieel programmaboek

UITGEVERIJ L

OP DE STRIPDAGEN 2013

Op de stand
van Uitgeverij L
signeren

Adrien Floch
Hein de Kort

zaterdag

Martin Lodewijk
Eric Heuvel
Daan Jippes

beide stripdagen

Nast de beursedities en de
prijsaanbiedingen presenteert Uitgeverij L
tijdens de Stripedagen weer vele extra's, zoals:
van Daan Jippes de albums **Hoofden op hol &**
De Schaduw op de tast, met giclee, voor €15!

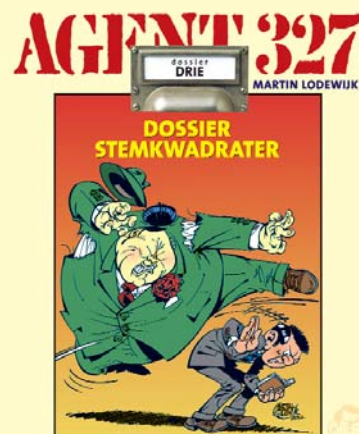
Het Jaar van Hein 2009, 2010 & 2011,
per titel € 7,50, bijeen voor €19,95.

En meer. Veel meer!

Het Jaar van Hein 2012

Genomineerd voor de
Stripschappening 2013
in de categorie Avontuur
en Vermaak!

UITGEVERIJ L

EXCLUSIEF - OP=OP!

Beurseditie Agent 327
Genummerd, gesigneerd,
met giclee
€ 29,95

EXCLUSIEF - OP=OP!

Beurseditie Ythaq 10
Genummerd, gesigneerd,
met giclee
€ 29,95

DE STRIPDAGEN

Inhoud

4		WELKOM OP DE STRIPDAGEN 2013
6		DE PLATTEGROND VAN DE STRIPDAGEN 2013
9		HET THEMA VAN DE STRIPDAGEN 2013
10		DE PROGRAMMERING VAN DE STRIPDAGEN 2013
20		DE BEURSPLATTEGROND VAN DE STRIPDAGEN 2013
25		DE STRIPSCHAPPRIJZEN
26		DE STRIPSCHAPPRIJS 2013... IS VOOR PAUL TENG
28		DE NOMINATIES VOOR ALBUM VAN HET JAAR 2012
30		DE P. HANS FRANKFURTHERPRIJS 2013... IS VOOR COMIC HOUSE
30		DE BULLETJE EN BOONESTAAL SCHAAAL 2013... IS VOOR RICHARD'S STUDIO
33		DE STRIPMAKERS OP DE STRIPDAGEN 2013
35		DE CREW VAN DE STRIPDAGEN 2013
35		DE STRIPTAS VAN 2013
37		DIT IS HET STRIPSCHAP
37		COLOFON

DE STRIPDAGEN
dankt de volgende partners en sponsors:

HET STRIPSCHAP
nederlands centrum voor belangstellenden in strips

Alle programmaonderdelen
zijn onder voorbehoud

Welkom op DE

Locatie en openingstijden

De Stripedagen vindt voor
de derde keer onderdak in
Evenementenhal Gorinchem
Franklinweg 2
4207 HZ Gorinchem

*Tijdens De Stripedagen is
Evenementenhal Gorinchem
geopend van 10.00-17.00 uur.*

Vervoer

**Bij Evenementenhal
Gorinchem is volop ruimte
om gratis te parkeren!**

Kom je met het openbaar
vervoer?

Tussen Station Gorinchem
en Evenementenhal
Gorinchem rijdt weer
onze mooie grote gele
Amerikaanse schoolbus.

De eerste rit is om 9.45 uur
vanaf Station Gorinchem.
De laatste rit vanaf Evenementenhal Gorinchem is
om 17.45 uur.

Een kaartje kost €1,50.
*Graag gepast afrekenen
met de altijd vriendelijke
buschauffeur.*

Geld pinnen?

Bij de kassa's van De Stripedagen
is pinnen niet mogelijk.
Wel kan er op beide dagen vanaf
11 uur contant geld worden

opgenomen bij Pinman, de
mobiele flappentap in de Hans
G. Kresse Zaal.
Er wordt een kleine admini-
stratieve vergoeding gevraagd.

Entree

Een toegangskaart kost €10,00
per dag.
Ben je kleiner dan 150 centimeter
dan betaal je €6,00 per dag.
Leden van Het Stripschap hebben
gratis toegang op vertoon van
hun Stripmaatschapkaart 2013.
Kinderen t/m vijf jaar mogen er
ook gratis in.

Een **passepartout voor 2 dagen**
voor iedereen-die-langer-is-dan-
één-meter-vijftig
kost €17,50.

Een **Family Pack** voor 2 volwas-
senen en 2 kinderen voor één
dag kost €25,00.

Cosplayers in kostuum mogen
voor €3,00 naar binnen.

Ook zijn er groepskortingen
voor school- klassen, mits voor-
af aangevraagd.

STRIPMAATSCHAPKAART 2013

De evenementenhal gaat dit jaar dagelijks
open vanaf 9.30 uur.

Leden van Het Stripschap kunnen dan
alvast hun gratis entreekaart ophalen en
niet-leden kunnen een entreekaart kopen.
Tot openingstijd kunnen alle bezoekers
wachten in in het Piet Wijn Restaurant en er
desgewenst een kopje koffie drinken.

Voorwoord

De Gorcumse evenementenhal staat op 9 en 10 maart weer bol van de strips, met veel theater, films en exposities, en dan met name van het werk van Willy Vandersteen.

U kunt twee dagen rondsnuffelen en genieten op de stripboeken- en verzamelbeurs. Juist stripverhalen zijn er voor alle leeftijden, leuk voor het hele gezin. Dit jaar zijn vanwege het thema *In de voetsporen van Willy Vandersteen* vooral veel stripmakers uitgenodigd die voor zijn studio werken of hebben gewerkt.

Zelf ben ik ook opgegroeid met een aantal bekende strips van Willy Vandersteen, zoals *De Rode Ridder* en *Karl May*. Maar waar ik hem vooral van ken, en met mij waarschijnlijk vele anderen, is de populaire strip *Suske en Wiske*. Aan het eind van de Tweede Wereldoorlog bedacht hij deze beroemde en succesvolle creatie. Vandersteen heeft de strip bijna 30 jaar zelf geschreven en samen met zijn assistenten getekend.

Ik mag de Stripschapprijs dit jaar uitreiken aan Paul Teng.

Deze Rotterdamse stripmaker is vooral bekend door zijn avonturenstrips, met daarin onder andere een hoofdrol voor de geschiedenis van de Noord-Amerikaanse indianen en van Rusland.

En misschien dat de lezeressen van *Tina* hem kennen van zijn indianenverhalen of het stripverhaal over Hannie Schaft, het meisje met het rode haar. In ieder geval speelt de menselijkheid een grote rol in zijn werk. Zoals Teng zelf zegt, houdt hij ervan 'om mensen te laten zien die tussen twee werelden leven'.

Het is deze menselijkheid en de bekendheid van zijn werk, ook in het buitenland, die de commissie van de Stripschapprijzen ervan heeft overtuigd dat Paul Teng dit jaar de Stripschapprijs heeft verdiend. Door het winnen van deze prijs wordt zijn werk onder meer geëxposeerd in Het Pakhuis aan de Havendijk in Gorinchem.

Ik wens alle bezoekers van jong tot oud dan ook veel plezier op De Stripdagen. Ik ben er trots op dat De Stripdagen zo'n groot succes is geworden in Gorinchem. Dit jaar is voor mij de laatste keer dat ik de Stripschapprijs uitreik, maar ik hoop dat mijn opvolger de prijs nog vele jaren mag uitreiken tijdens dit jaarlijkse, steeds meer Gorcumse, evenement!

Piet Ijssels, Burgemeester van Gorinchem,

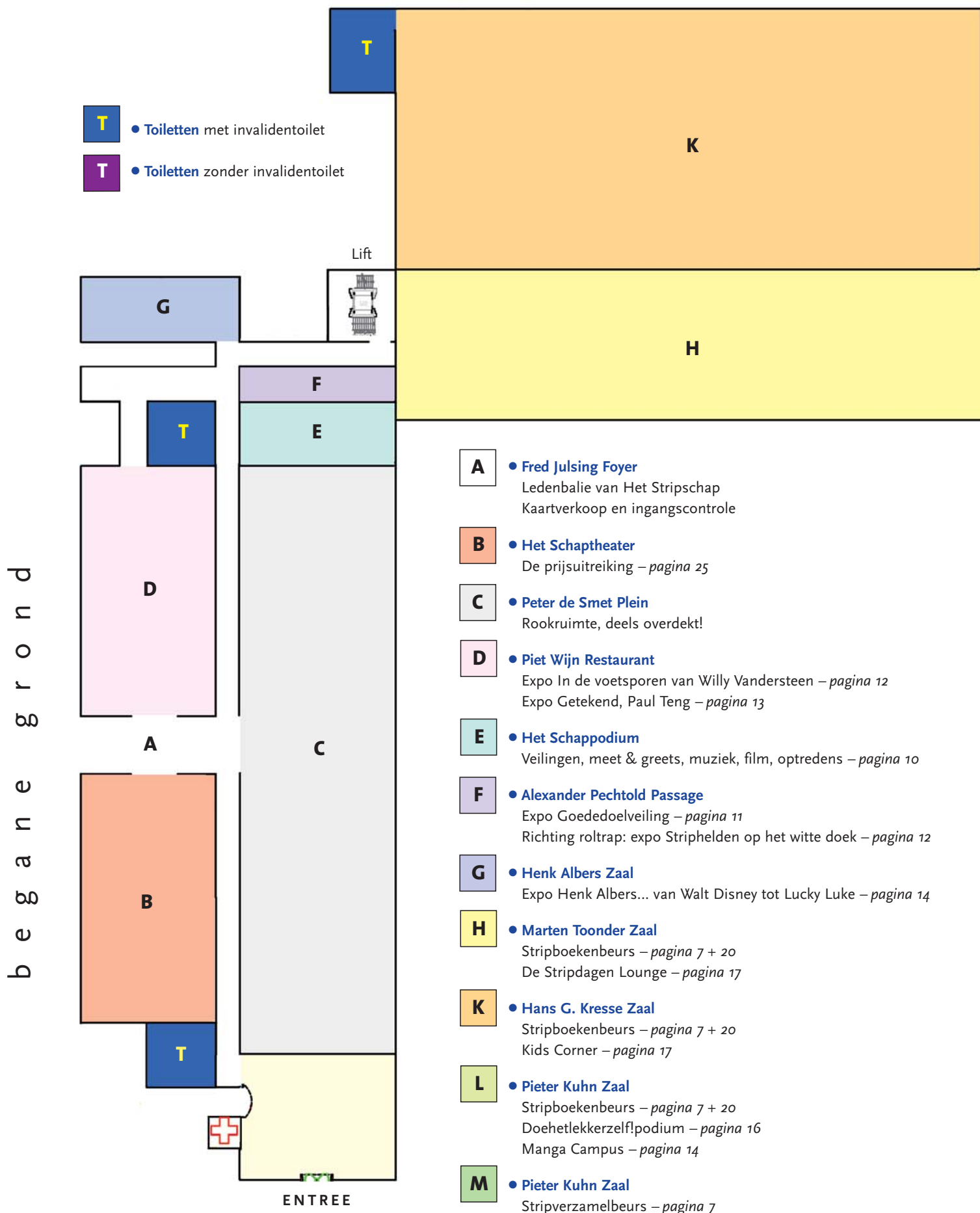
FOTO MEERTEN WELLMAN

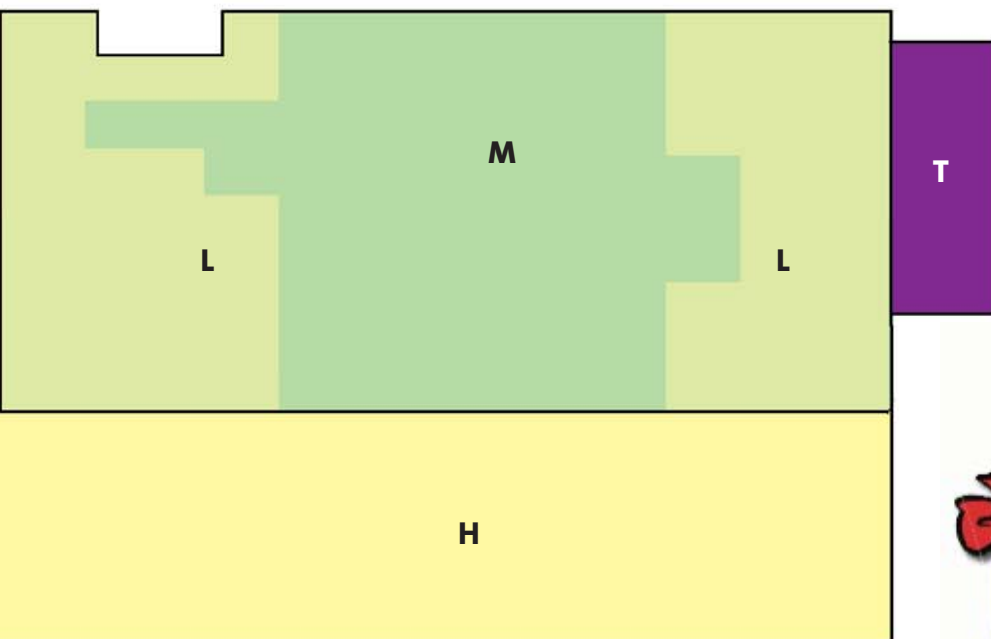
Hotel

Hotel Tulip Inn Meerkerk is dit jaar het officiële hotel van De Stripdagen.

Mocht je in het hotel willen overnachten, neem dan via info@stripdagen.nl contact met ons op. Dan ontvang je namelijk een flinke korting van op de normale tarieven.

De plattegrond van DE

b o v e n v e r d i e p i n g

De Stripboekenbeurs

is in de Marten Toonder Zaal, de Hans G. Kresse Zaal en de Pieter Kuhn Zaal

Vrijwel alle Nederlandse en Belgische stripuitgevers, stripwinkels en striporganisaties zijn vertegenwoordigd op de Stripboekenbeurs die dit jaar voller is dan ooit. Maar ook de small press is aanwezig. Verder zijn er bedrijven die stripmerchandising aanbieden. Heel veel stripmakers zullen tijdens De Stripedagen hun nieuwste stripalbums signeren. Wie die stripmakers zijn, kun je op pagina

33 van dit programmaboek lezen, maar de meest actuele lijst is op www.catawiki.nl/destripdagen te vinden.

Op de plattegrond in het midden van het programmaboek zie je precies waar alle uitgevers, winkels en organisaties een plek hebben.

De Stripverzamelbeurs

is in de Pieter Kuhn Zaal

Op de Stripverzamelbeurs tref je leden van Het Stripschap die iets te verkopen hebben.

In het deel van de Pieter Kuhn Zaal dat speciaal voor hen is gereserveerd, is vrijwel alles te vinden dat in de afgelopen vijftig jaar aan strips in Nederland en Vlaanderen is uitgegeven: albums, posters, zeefdrukken, luxe edities, originele striptekeningen,

t-shirts, puzzels, poppetjes en andere merchandising.

STRIPS OP TABLETS

EEN GESLAAGDE COMBINATIE!

DOWNLOAD ÉÉN VAN DEZE **GRATIS APPS** EN BELEEF
UREN LEESPLEZIER VOOR MAAR € 4,49 PER ALBUM

Standaard Uitgeverij

Available on the
App Store

Het Thema

In de voetsporen van Willy Vandersteen

Paul Geerts

ZATERDAG

Hoofdtekenaar van *Suske en Wiske* van 1972 tot 2002. Aangewezen door Willy Vandersteen als diens opvolger.

FOTO JAKARI

Jeff Broeckx

ZATERDAG

ZONDAG

Vanaf 1970 had hij de leiding over het *Bessy*-team. Maar hij was ook geruime tijd inkter van *Robert en Bertrand*. Sinds 2002 is hij verantwoordelijk voor *Junior Suske en Wiske*.

FOTO JAKARI

Eric de Rop

ZATERDAG

Medewerker bij Studio Vandersteen sinds 1970, inkter van *Suske en Wiske* sinds 1986.

Luc Morjaeu

ZONDAG

Sinds 2005 heeft hij de leiding over het tekenteam van *Suske en Wiske*.

Op 15 februari 1913 werd Willy Vandersteen geboren. Dat is honderd jaar geleden en in 2013 wordt daar uitgebreid bij stilgestaan. Vandersteen is geestelijk vader van stripseries als *Bessy*, *De Rode Ridder*, *Robert en Bertrand*, *De Geuzen*, *Safari*, *Karl May*, *Biggles*, *De vrolijke bengels* en *De familie Snoek*. En natuurlijk van de strip waarvan het grote publiek hem het beste kent: *Suske en Wiske*.

Peter van Gucht

ZONDAG

Het schrijversteam van *Suske en Wiske* staat sinds 2005 onder zijn leiding.

Vandersteen schreef en tekende uiteraard niet alles zelf; er was een studio die garant stond voor een grote massa boeken; en ook voor de parafernalia die als gevolg van het grote succes moesten worden geproduceerd. Poppetjes, posters, stickers, keukengerei, je kunt het zo gek niet bedenken of er is wel een product gemaakt met een tekening van een Vandersteen-personage erop.

Op 28 augustus 1990 overleed Vandersteen, maar gelukkig hoefde een groot aantal van zijn geesteskinderen daar niet

onder te lijden. Veel series werden voortgezet en tot op heden staat de naam Willy Vandersteen pontificaal op de omslagen van nieuwe avonturen die na zijn dood zijn gemaakt.

Ook tijdens De Stripedagen vierten we de 100^e geboortedag van Willy Vandersteen, onder meer door een aantal mensen in het zonnetje te zetten die het werk van deze grote stripmaker hebben voortgezet en die letterlijk in de voetsporen van Willy Vandersteen zijn getreden. Deze hoeders van het patrimonium zijn de eregasten van De Stripedagen 2013.

Alle eregasten van De Stripedagen signeren op stand 8 van Standaard Uitgeverij

De programmering van

Het Schappodium

Op Het Schappodium is het op beide dagen een komen en gaan van artiesten. Er is op ieder tijdstip van de dag iets te beleven. De programmering is uiteraard onder voorbehoud.

ZATERDAG 9 MAART

- 10.00 – Filmprogrammering
- 11.00 – Boekpresentaties
- 12.00 – Mangalezing door Magali
- 13.00 – Buck Buckerette
- 14.00 – De stripveiling deel 1 door veilingmeester Hans Duncker
kavels van de stripveiling kunnen op zaterdag en zondag van 12.00-13.00 worden bekeken.

De Gabriël-prijs 2013

Dit jaar zal tijdens De Stripdagen de uitreiking plaatsvinden van de Gabriël-prijs voor het beste religieuze stripboek van 2012. Dit is een prijs van het Belgische CRIABD, 'Centre Religieux d'Info et d'Analyse de la Bande Dessinée', zeg maar een vereniging ter bevordering van het religieuze stripboek. Voor het Nederlandse taalgebied is het centrum actief onder de naam KathoStrip.

Voor de Gabriël-prijs worden de voorgedragen stripboeken door een jury beoordeeld op kwaliteit van de tekeningen, inkleuring, tekst, verhaallijn, etc. en het christelijk-religieus karakter. CRIABD-KathoStrip ziet in het stripboek een uitstekend middel om religieuze vertellingen uit de bijbel of over levens van grote christelijke figuren toegankelijk te maken voor jong en oud.

De Gabriël-prijs 2013 gaat naar het stripboek *Post uit China*, van de Vlaamse striptekenaar Geert De Sutter. Het boek vertelt het verhaal van Frans Schraven uit Nederlands Limburg die als missionaris in China ging werken, daar bisschop werd en uiteindelijk zijn missie met zijn leven moest betalen. In 2012 was het 75 jaar geleden dat Frans Schraven het leven liet. Dit was de aanleiding voor de stichting die zijn gedachtenis in ere houdt om een stripboek over zijn leven te maken.

De prijsuitreiking zal plaatsvinden op zondag 10 maart 2013 om 11 uur op Het Schappodium. Geert De Sutter zal die dag ook op de beurs aanwezig zijn om zijn boeken te signeren.

Meer info: kathostrip.wordpress.com

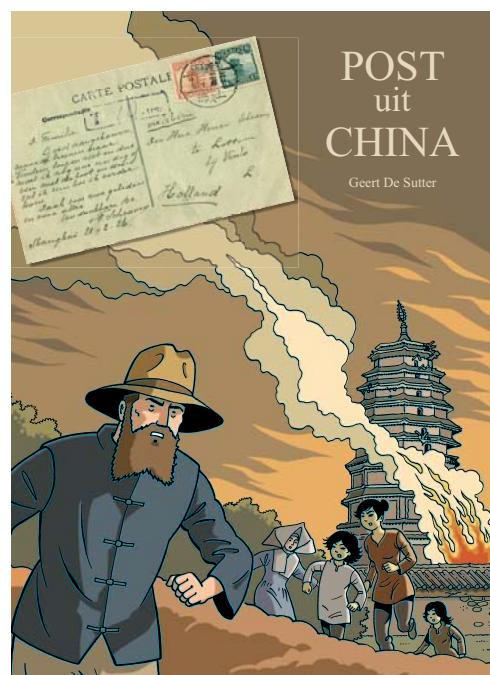
FOTO KITTY SEUR

Buck Buckerette

Buck is het alter ego van de Haagse illustrator Bert Dekker en wordt door minstens één terzake doende deskundige gezien als de 'missing link' tussen Gummbah en Cowboy Henk.

Buck levert met gevoelige ondersteuning van de Brenda's een absurdistisch commentaar op een doorgedraaide tijdgeest. Het contact met het publiek wordt tijdens het optreden niet geschuwd! Naar zijn sporadische live optredens met de Brenda's wordt in kringen van fijnproevers reikhalzend uitgekeken.

Daarom is Buck Buckerette op beide dagen van De Stripdagen te zien en te horen op Het Schappodium.

DE STRIPDAGEN 2013

ZONDAG 10 MAART

- 10.00 – Filmprogrammering
- 11.00 – Uitreiking van de Gabriël-prijs 2013
- 12.00 – Mangalezing door Magali
- 13.00 – Buck Buckerette
- 14.00 – Veiling voor het KWF door gastveilingmeester Alexander Pechtold
- 14.30 – Prijsuitreiking van de Junior Suske en Wiske-kleurwedstrijd onder leiding van Alexander Pechtold en Junior Suske en Wiske-tekenaar Jeff Broeckx
- 15.00 – De stripveiling deel 2 door veilingmeester Hans Duncker

FOTO PAUL WALTERS

Stripveiling

Zowel op zaterdag 9 maart als op zondag 10 maart is er een grote stripveiling. Alle verdere informatie over de kavels komt voortvloeiend uit De Stripdagen op www.destripdagen.nl te staan. Kavellijsten zijn af te halen bij de infostand van De Stripdagen in de Marten Toonder Zaal.

Stripschapkalender 2013/2014

Een aantal originele tekeningen die voor deze kalender is gemaakt, aangevuld met ander bijzonder beeldmateriaal, wordt op zondag 10 maart geveild door D66-fractie-leider Alexander Pechtold voor het Koninkrijk Wilhelmina Fonds, naar aanleiding van de actie *Suske en Wiske helpen kinderen!* die is opgestart ter gelegenheid van 100 jaar Willy Vandersteen. Deze tekeningen zijn te zien in de Alexander Pechtold Passage.

Tekening: Pieter Hogenbik
Idee: Harmon Roosen

APRIL						
MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIDAG	ZATERDAG	ZONDAG
25	26	27	28	29	30	31
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	1	2	3	4	5

HET STRIPSCHAP

Manga

Manga zijn Japanse strips, maar wat is de oorsprong hiervan? Waarom verschilt de stijl zoveel van westerse strips? En waarom wint het steeds meer populariteit in Nederland en de rest van de wereld? Tijdens deze korte en informatieve presentatie van cosplayer Magali krijg je antwoord op al deze vragen en de mogelijkheid om zelf vragen te stellen. Op Het Schappodium.

Ga je met ons mee? Wij gaan naar
DE STRIPDAGEN

KLEURWEDSTRIJD

Lever deze kleurplaat vóór 8 maart 2013

in bij de Bibliotheek Groenmarkt 1 in Gorinchem en maak kans op een leuke prijs!

Bijwerking krijg je een kaart voor De Stripdagen in Eenmaal Groenmarkt op 9 en 10 maart 2013 samen je gratis naar binnen kan onder begeleiding van 1 laatste volwassene.

Naam _____
Leeftijd _____
Adres _____
Postcode + woonplaats _____
Telefoonnummer _____
E-mail _____
Alle inzendingen komen tijdens De Stripdagen in de Eenmaalmarkt te hangen.
De winnaar wordt bekendgemaakt op zondag 10 maart.
Inzenden t/m 12 uur vóór 8 maart.

Kleurwedstrijd met Junior Suske en Wiske

De Stripdagen organiseert ieder jaar rond De Stripdagen een kleurwedstrijd in samenwerking met de bibliotheek van Gorinchem, de VVV, de Bruna-winkel en Boekhandel Cursief. Dit jaar staan Junior Suske en Wiske centraal vanwege het thema van De Stripdagen, 100 jaar Willy Vandersteen. De prijsuitreiking is op zondag 10 maart op Het Schappodium rond 14.30 uur, na afloop van de stripveiling voor het goede doel. De prijsuitreiking wordt gepresenteerd door Alexander Pechtold, samen met *Junior Suske en Wiske*-tekenaar Jeff Broeckx.

Boekpresentaties

Er zullen minimaal twee nieuwe albums worden gepresenteerd: een zeer luxe editie van *Douwe Dabbert* door Uitgeverij Barabas en *Trix 1* van Mars Gremmen dat verschijnt bij uitgeverij Strip2000. Beide presentaties beloven echt iets bijzonders te worden. Zaterdag 9 maart om 11 uur op Het Schappodium.

De programmering van

Expo's

Op een steenworp afstand in Gorinchem

Ter gelegenheid van De Stripedagen is er voor de eerste 500 bezoekers van deze expo een Ansichtkaart verschenen die gratis bij de galerie kan worden opgehaald.

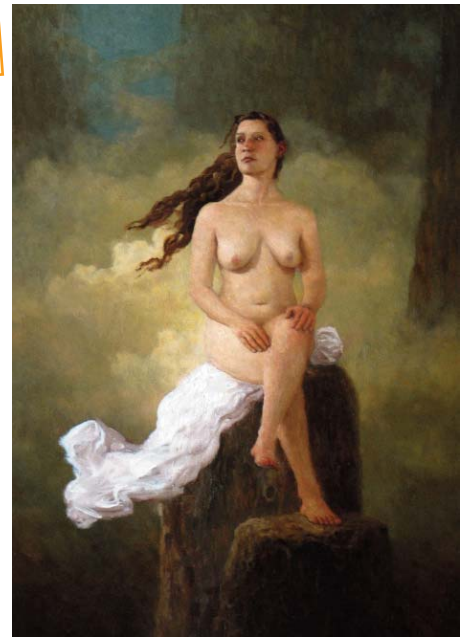
Vrijheid, volgens Fred de Heij

Tijdens mijn carrière ben ik een aantal keer van richting veranderd. Het switchen begon al op de academie. Ik had toelatingsexamen gedaan met het idee om kunstschilder te worden. De lessen die in het algemene jaar vooral op het kunstschilderen gericht waren, 'vorm en kleur', spraken mij totaal niet aan. Gelukkig vond ik met mijn werk wel aansluiting bij de lessen 'illustratie'. Ik besloot van het illustreren mijn hoofdrichting te maken en nam schilderen als bijvak.

Na de academie kreeg ik meteen opdrachten als illustrator, bijvoorbeeld van kinderboeken. Een prachtige opdracht was het illustreren van het kinderboekenweekboekje *Een tijdje later*, samen met Ruud Bruijn. Ook een noemenswaardige opdracht was de serie *Bolke de beer*, uiteindelijk een serie van 13 delen.

Helaas werden de boeken waar ik voor gevraagd werd steeds minder leuk. Geen verhalen over grappige dieren meer die lieve avonturen beleefden, maar verhalen over kindertjes die last had-

den van scheidende ouders en overleden grootouders. Dieptepunt was wel een verhaal over een treurig meisje in een auto, die als ik het me goed herinner een gesprek met haar vader had. Het meisje zat 95 % van het boek op de achterbank, het leek mij onmogelijk om hiervoor een aantal spannende tekeningen te maken. De opdracht heb ik teruggestuurd naar de opdrachtgever en het was mij duidelijk: ik moest iets anders verzinnen.

negentig tekende ik zoveel strips dat ik bijna niet meer aan illustreren toe kwam.

Er waren ook verhalen en ideeën die ik niet in *Tina* kwijt kon. Om toch een plek daarvoor te hebben, richtte ik het blad *Filo* op en liet dat zelf drukken. Helaas was de verkoop veel te laag om uit de drukkosten te komen. Ik had nooit gedacht geld aan het blad te verdienen maar leed nu echt verlies, na 8 nummers besloot ik dat verder gaan geen zin had. Gelukkig diende zich een nieuwe uitdaging aan.

Mijn vrouw wilde graag portretten van de kinderen laten maken, ze had al een schilder op het oog. Dat was voor mij natuurlijk niet te

VERZAMELKAART 3

Ik solliciteerde met strippagina's, de mooiste opdracht in die periode was de strip *Marloes* voor het schoolblad *Taptoe*, geschreven door Patty Klein. Omdat ik het maken van een strip met een meisje in de hoofdrol zo leuk vond om te doen, toog ik met mijn werk naar het meidenblad *Tina*. Ik vond het fantastisch om *Tina*-strips te maken, misschien ook omdat ik steeds meer verhalen zelf ging schrijven. Eind jaren

In de voetsporen van Willy Vandersteen

Op 15 februari was het honderd jaar geleden dat Willy Vandersteen werd geboren. Vandaar dat De Stripedagen dit jaar in het teken staan van zijn strips.

De expo geeft een kijkje achter de schermen van één van de meest succesvolle stripstudio's van Europa. De expo is te zien in het Piet Wijn Restaurant.

JOOST SWARTE

Striphelden op het witte doek

Op weg naar de roltrap voor de boekenbeurzen in de Marten Toonder Zaal, de Hans G. Kresse Zaal en de Pieter Kuhn Zaal presenteert Het Stripschap de nieuwste aanwinsten voor de collectie film posters van stripverfilmingen en tekenfilms die het afgelopen jaar te zien waren in de bioscoop en binnenkort op dvd uitkomen.

Aan deze expo is meegewerkt door 20th Century Fox, Cinéart, Entertainment One Benelux, Universal Pictures en Walt Disney Pictures.

verkroppen. Ik had zelf een opleiding als schilder gehad, weliswaar als bijvak, maar toch vond ik het logischer om zelf die portretten te maken. Sinds de academitijd had ik de olieverf niet meer aangeraakt. Om de weggezakte techniek van het schilderen weer bij te spijkeren, begon ik simpele stillevens te maken: een bakje appels, een paar flesjes. Het schilderen vond ik zo leuk om te doen, dat ik me daar steeds meer op ging richten. In het begin van de 21^e eeuw schilderde ik alleen nog maar: nog steeds stillevens, portretten, landschappen. Contacten met opdrachtgevers liet ik verwateren, ook *Tina* hoorde niets meer van me.

Heel sporadisch kwam er nog wat strip- en illustratiewerk op mijn pad, De uitgever van uitgeverij Xtra, Ger van Wulften, vroeg me om een soort bundeling te maken van het *Filo*-werk, *Afgezaagd*. Een andere uitgever zette me weer helemaal op het strip-pad: Jan Verdegaal van uitgeverij BeeDee. Hij vroeg of ik iets wilde maken voor de horroruitgave *Bloeddorst*. Het werd een verhaaltje van drie pagina's. Omdat ik de jaren daarvoor niet veel meer getekend had vanwege het schilderen, ging het in eerste instantie nog wat stroef. Maar toen de roest eraf was, werd ik weer helemaal door het stripvirus gegrepen. Ik besloot weer een strip te tekenen, 'n *Net meisje*. Het werd uitgegeven bij uitgeverij Xtra, en het was over de top, pornografische humor, een onverkoopbaar genre. Maar dat maakte niet uit, als ik maar kon maken wat ik wilde. Rob van Bavel vroeg of ik een oor-

logsstrip voor *Eppo* wilde tekenen, *Haas*, mijn eerste *mainstream* albumreeks.

Ger van Wulften vroeg na het verschijnen van 'n *Net meisje* wat ik nou het allerliefste wilde maken. Ik vertelde hem dat ik graag een tijdschrift als *Filo* wilde hebben, maar dan zonder de last van het uitgeven.

Bij *Filo* is wel gebleken dat ik mijn eigen bladen niet zelf kan uitgeven en verkopen. 'Prima,' zei Ger, 'volgende maand het eerste nummer op mijn bureau.' Het werd een paar maanden later. Ik schreef een paar lange verhalen, *Studiehuis* en *De schuilplaats*, en wilde een aantal korte verhalen maken met de hoofdfiguur uit *Filo*, een chagrijnige

clown. Mijn vrouw bedacht de naam *Pulpman* wat ook de naam van het tijdschrift werd. Het blad bestaat nog steeds, op dit moment werk ik aan de laatste pagina's voor *Pulpman* 16. Geld verdienen doe ik er niet mee, maar het ideaal om te maken wat ik maken wil is wel bereikt. Van allerlei kanten krijg ik adviezen hoe de omzet verhoogd zou kunnen worden. De meest gehoorde is het schrappen van de pornografie. Op zich een goede suggestie, maar dan kan ik dus niet maken wat ik maken wil. Me aanpassen aan redacties, uitgevers en doelgroepen doe ik al in het overige illustratie- en stripwerk. Ook bij het maken van een schilderij in opdracht, bijvoorbeeld een portret, hou ik uiteraard rekening met de wensen van de klant.

Schilderen zonder opdracht doe ik nog wel, maar mijn schilderijen komen bijna het atelier niet meer uit.

En nu is er dan de tentoonstelling bij galerie De Etage. Wat ik laat zien is schilder-, illustratie- en stripwerk zonder opdrachtgever. Werk waarbij ik me niet bezig houd met doelgroepen of kunststromingen. Kunst waarbij ik me niet hoeft af te vragen waar het bij hoort of waar het bij past, kunst gemaakt in alle vrijheid.

Fred de Heij

De expo *Vrijheid* is tot en met 29 maart te zien in galerie De Etage (boven Boekhandel Cursief), Kruisstraat 4 in Gorinchem.

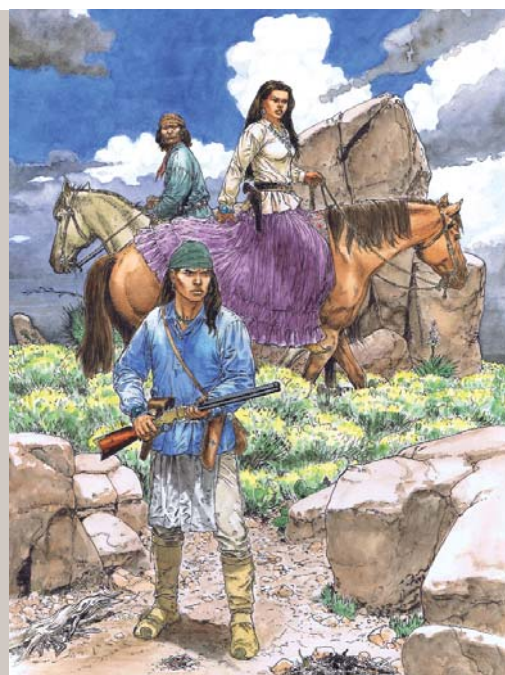
WARNER BROS

Getekend, Paul Teng

De winnaar van de Stripschapprijs 2013 is de Rotterdamse striptekenaar Paul Teng, één van de weinige Nederlandse stripmakers die doorgebroken is in het buitenland, met name in België en Frankrijk.

In Nederland is hij vooral bekend door de populaire boeken *Kinderen van Amsterdam* en *Kinderen van Nederland*, geschreven door Jan Paul Schutten, en de strips die hij voor het stripweekblad *Tina* heeft getekend. De overzichtsexpo *Getekend, Paul Teng* is te zien in het Piet Wijn Restaurant.

Ter gelegenheid van De Stripdagen is een exclusieve ansichtkaart verschenen die voor een luttel bedrag kan worden gekocht bij stand 1 van Het Stripschap.

VERZAMELKAART 4

De programmering van

DISNEY-TREIN 10 - DONALD DUCK - OKTOBER 1974

Henk Albers... van Walt Disney tot Lucky Luke

Ter gelegenheid van 45 jaar Het Stripschap is er een expositie van het werk van Henk Albers, de tekenaar van Sjoert, de mascotte van Het Stripschap. Zijn afbeelding staat op de Stripschappenning, die Henk zelf postuum kreeg in 2007 en door zijn dochter Manon in ontvangst werd genomen. De expositie is in de Henk Albers Zaal, waar anders, en werd samengesteld door Manon, die een boek over hem schreef, en oud Stripschapbestuurder en Albers-verzamelaar Willem Naber. Het geeft een uniek beeld van een bijzondere tekenaar die niet alleen voor het weekblad *Donald Duck* de figuren van Walt Disney tekende maar voor het stripweekblad *Pep* ook de figuren uit de strip *Lucky Luke*.

De Leprastichting met Jan Kruis

Vorig jaar kon hij er niet bij zijn, maar dit jaar is hij zeker van de partij. Jan Kruis komt in ieder geval op zaterdag 9 maart signeren bij de Leprastichting op stand 1 in de Marten Toonder Zaal.

FOTO ROBIN SCHOUTEN

Lekker lezen doe je met *Kik* en *Joep*. Een serie van zes stripboekjes speciaal voor kinderen die zelf willen lezen. Dus heb je een boekje uit? Geen nood! Lees maar snel door en maak je *Kik* en *Joep* serie compleet.

Bestel nu via www.kijkenlees.nl

Kik en Joep op De Stripedagen

De *Kijk en Lees*-stripboekjes van Kik en Joep, die door Gerben Valkema en Michiel van de Vijver zijn geschreven en getekend, zijn genomineerd voor Album van het jaar in de categorie Nederlands Jeugd. Op 9 maart 's avonds wordt bekendgemaakt of ze die prijs ook hebben gewonnen. Maar hoe dan ook kun je gratis een *Kik en Joep*-poster ophalen in stand 145 van Studio Noodweer.

Manga Campus

Ook op de Manga Campus is weer van alles te beleven. Er zijn kraampjes waar van alles op Manga-gebied te koop is en je kunt je uitleven met diverse games. Het is er beregezellig en de Manga Maids van Sparkling Potpourri zijn er om jouw bestelling voor een drankje of een hapje te noteren. Ook verkopen zij weer hun beroemde puff cakes.

FOTO TOM MEIJERING

Stripboekgeschenkdagen 2013

De Stripedagen valt middenin de achtste editie van de Stripboekgeschenkdagen die dit jaar worden gehouden van 1 t/m 17 maart. Tijdens eerdere edities stonden Henk Kuijpers, Jan Kruis, Peter de Wit, Gerrit de Jager, *Storm*, *Suske en Wiske* en *Gleever's dagboek* centraal. Het Stripboekgeschenk van 2013 is *Texas Kid, mijn beste* van Igor Kordey, die ook tijdens De Stripedagen zal signeren op stand 3 van uitgeverij Silvester. Je krijgt het album cadeau bij aanschaf van twee nieuwe stripboeken of bij een boek dat duurder is dan €12,12. Uiteraard alleen bij winkels die deelnemen aan deze actie.

DE STRIPDAGEN 2013

catawiki

die ook dit jaar partner is van De Stripedagen, heeft speciaal voor het festival een slimme toepassing voor je smartphone gemaakt. Op de mobiele website m.catawiki.nl/destripdagen kun je in het beursaanbod makkelijk vinden wat je zoekt. Stel, je komt op de beurs en wilt weten welke handelaren deel 1 van *Long John Silver* verkopen. Dan tik je dat in en krijg je terug bij welke standhouders dat deel te koop is. Je ziet ook meteen in welke condities het wordt aangeboden en voor welke prijs. Je maakt je keuze, waarna je de route naar de betreffende stand ziet. Zowel de professionele standhouders als de deelnemers op de stripverzamelbeurs doen hieraan mee. Op dezelfde website is ook op te vragen welke tekenaars hoe laat en waar signeren. Tijdens de beurs worden de gegevens van de signeersessies actueel gehouden en worden wijzigingen op <http://twitter.com/catawiki> via Twitter doorgegeven. Via de website www.catawiki.nl/destripdagen is dezelfde functionaliteit beschikbaar voor normale computers. Heb je geen smartphone? Op de Catawiki-stand in de Marten Toonder Zaal staat een computer voor je klaar.

Zoeken in het beursaanbod en naar signerende tekenaars

Catawiki, de gratis online stripcatalogus

Speciale veiling rond Willy Vandersteen

Catawiki houdt iedere week drie online stripveilingen met zeldzame stripboeken, originele tekeningen en stripcuriosa. De veiling, die afloopt op de maandagavond direct na De Stripedagen, staat geheel in het teken van Willy Vandersteen. Een deel van de kavels zal te bekijken zijn tijdens De Stripedagen op de stand van Catawiki. Onder de digitale hamer komt zeker een eerste druk van *Rikki en Wiske*. Naast boekuitgaven worden ook Vandersteen-curiosa geveild. De kavels van de Vandersteenveiling lopen maandagavond 11 maart vanaf 20.00 uur na elkaar af.

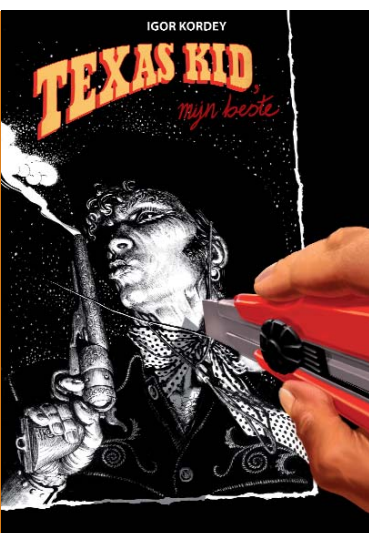
De veiling start vrijdag 8 maart op www.catawiki.nl/stripveiling

Stripenvelop

Inmiddels is het een begrip aan het worden: de Catawiki-stripenvelop. Elke maand is er een andere striptekenaar die speciaal voor deze envelop een korte strip maakt.

Je ontvangt de stripenvelop gratis als je op de stripveilingen voor een bepaald bedrag aan kavels hebt gewonnen. Ter gelegenheid van de Stripschapprijs en De Stripedagen staat in de komende periode een stripenvelop met een fonkelnieuwe strip van *Delgadito* door Paul Teng op de planning. Mis deze niet!

Uitreiking van de Stripschapprijzen en Bulletje & Boonestaak Schaal

De uitreiking op zaterdagavond 9 maart vanaf 17.30 uur in Het Schaptheater wordt voor de tweede keer gepresenteerd door Han Peekel, die wij allemaal kennen van het tv-programma *Wordt Vervolg* en de digitale zender Best 24. Peekel is het afgelopen jaar 65 geworden. Ook kreeg hij een Koninklijke onderscheiding, vooral voor zijn verdiensten voor de Nederlandse omroep. In oktober is het precies dertig jaar geleden dat *Wordt Vervolg* voor het eerst te zien was op de buis.

De programmering van

MODEL MARLEEN MET STRIPMAKER MIKE RATERA. GORINCHEM 2012

Camera's in de aanslag bij Dark Dragon Books

Het tekenen van dedicaces naar levende modellen op de stand van Dark Dragon Books was vorig jaar een groot succes.

Dit jaar hebben de vijf artiesten die komen signeren (Louis, Chris Evenhuis, Looky, Dem en Fred Vignaux) het grote geluk dat er weer prachtige cosplayers gestrikt zijn om te komen poseren.

Een echte Tessa uit de serie *Tessa, intergalactisch agente* van Louis en de sexy dierentemster Stella uit *Notorious Circus* van Chris Evenhuis zullen het podium naast de stand van Dark Dragon Books bezetten.

Wees op tijd als je ook zo'n unieke tekening van deze dames wilt bemachtigen!

Doehetlekkerzelf!podium

Gedurende het hele weekend geven Magali en striptekenaar Dick Heins workshops voor jong en oud op het Doehetlekkerzelf!podium in de Pieter Kuhn Zaal, tegenover de Manga Campus.

ZATERDAG 9 MAART

11.00 – Animelezing door Magali
12.00 – Tekenworkshop door Dick Heins
13.00 – Pauze
13.30 – Magali met de Papercraft-workshop
15.00 – Tekenworkshop door Dick Heins
16.00 – Cosplaylezing door Magali

ZONDAG 10 MAART

11.00 – Cosplaylezing door Magali
12.00 – Tekenworkshop door Dick Heins
13.00 – Pauze
13.30 – Magali met de Papercraft-workshop
15.00 – Tekenworkshop door Dick Heins
16.00 – Animelezing door Magali

Even voorstellen: Magali

Magali (alias Maakie: <http://tinyurl.com/maakiecosplay>) is dankzij haar vader opgegroeid met strips en ging daardoor veel naar stripfestivals.

Op jonge leeftijd kwam zij ook in aanraking met de Japanse cultuur en is zij een groot liefhebber geworden van anime en mangastrips). Ook doet zij aan cosplay (kostumeren als strip, tekenfilm en gamefiguren).

Inmiddels bezoekt Magali al jarenlang allerlei conventies, evenementen en beurzen en geeft zij daar zelf ook lezingen en workshops. Dit jaar dus voor het eerst op De Stripedagen!

FOTO PHOTOFIC - [HTTP://PHOTOFIC.NET](http://PHOTOFIC.NET)

Cosplay

Als kind ben je gek op verkleeden, maar naarmate je ouder wordt neem je steeds meer afscheid van een traditie die eigenlijk heel leuk is om te doen. Dat blijkt ook wel als het Halloween of Carnaval is... In met name Japan en Amerika is cosplay heel normaal. Ga op YouTube kijken en je vindt allerlei filmpjes over cosplay. Soms zijn de kostuums niet van echt te onderscheiden. Inmiddels is het fenomeen overgewaaid naar Europa, maar in Nederland zijn het toch vooral de liefhebbers van manga en anime die zich er volledig op hebben gestort. Maar wat is cosplay? Cos staat voor 'costume' en 'play' voor acteren. Magali vertelt op het Doehetlekkerzelf!podium over de populariteit van cosplay over de hele wereld, de reden dat mensen cosplayen en hoe je zelf je eerste cosplay goed kan voorbereiden.

Anime

Anime is Japanse animatie die vooral bekend staat om de grote ogen en de vreemde kapsels. Op de Nederlandse (kinder)televisie is deze vorm van animatie volop te vinden. Toch is er veel meer om te ontdekken in de anime-wereld dan kinderseries alleen. Magali laat zien wat de oorsprong is van anime, de tekenstijl en hoe het komt dat deze animatievorm zo populair is over de hele wereld. Magali geeft haar presentatie op het Doehetlekkerzelf!podium!

Papercraft Workshop

Papercraft zijn kleine driedimensionale knutselwerkjes van bekende karakters en voorwerpen. Leuk voor alle leeftijden en heel creatief! Er is keuze uit meerdere bouwplaten tijdens de workshop. Tijdens de workshop kan je tips en instructies krijgen van een ervaren Papercrafter. Alle materialen zijn aanwezig en er zijn geen kosten aan verbonden. Je vindt deze workshop van cosplayer Magali op het Doehetlekkerzelf!podium.

Kids Corner

Ons vaste team is er weer helemaal klaar voor. Tekenaar en entertainer Meinder Buynink, verhalenverteller Joanne Buynink en onze enthousiaste medewerkers Myrna van der Oord en Dinie de Zeeuw zijn volop in actie met tekenen, spelletjes spelen, schminken en lol maken. Het springkasteel van *Junior Suske en Wiske* is er weer en in de thuisbioscoop zijn films te zien rond *Suske en Wiske*, *Suske en Wiske* en nog eens *Suske en Wiske*.

Intussen geeft striptekenaar Dick Heins van onder andere *40 Hours* uit *Eppo* workshops striptekenen. Hoe laat? Dat zie je in het tijdschema op pagina 16. De Kids Corner is dé plek waar bezoekers hun kinderen met een gerust hart kunnen achterlaten.

Meinder Buynink

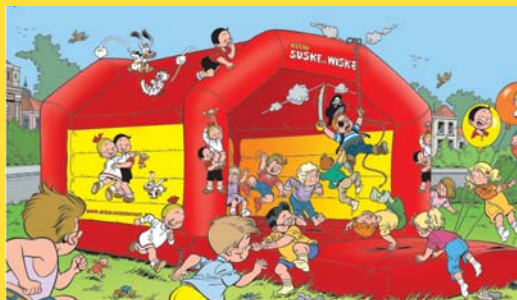
Meinder Buynink is tekenaar en geeft tijdens De Stripedagen tekenles aan iedereen die iets wil leren tekenen, zowel kinderen als volwas-

senen. Leg je tekenvraag neer bij Meinder en hij gaat samen met jou op zoek naar het antwoord. Hij tekent alles stapsgewijs voor zodat je begrijpt hoe een bepaalde figuur tot stand komt en je het daarna zelf ook kunt tekenen en in je eigen tekenstijl kunt doorvoeren. Meinder heeft een stand in de Hans G. Kresse Zaal, bij de Kids Corner.

Puzzelmans prethoek

In de Hans G. Kresse Zaal is tegenover stand 144 van Puzzelman een ruimte gereserveerd waar kinderen spelletjes kunnen spelen, kunnen puzzelen etc... Zo kan een *Suske en Wiske*-mega-puzzel worden gelegd die bestaat uit 27 superdikke en -grote puzzelstukken. In doos weegt de puzzel bijna 6 kilo!

Het springkasteel van Junior Suske en Wiske

Ook dit jaar – zeker dit jaar! – kunnen de kids het hele weekend de nodige lichaamsbeweging krijgen op het springkasteel van Junior Suske en Wiske.

Het kasteel staat in de Kids Corner in de Hans G. Kresse Zaal, schuin tegenover stand 144 van Puzzelman.

Op de foto met...

Ze zijn er allemaal! Sjors en Sjimmie, Suske en Wiske, de boeven uit het album *De circusbaron* van Suske en Wiske, Batman en nog veel meer bekende stripfiguren kom je op De Stripedagen tegen! Als het even mee zit, zijn de pelsdieren er ook! Starship Enterprise uit de serie *Star Trek* heeft zelfs laten weten dat een aantal bemanningsleden een bezoek aan De Stripedagen zal brengen, als ze niet aan het stoeien zijn met de Klingons, natuurlijk! En je weet het. Cosplayers willen altijd graag met je op de foto! Over cosplayers gesproken... Kom naar De Stripedagen verkleed als Suske en Wiske, Lambiek, Tante Sidonia, Jerom, de Rode Ridder of Bessy en je mag gratis naar binnen!

FOTO SASKIA JANSSEN

Laat je tekenen zoals Stanley Heinze je ziet

Op zowel zaterdag als zondag is karikaturist Stanley Heinze weer te gast op De Stripedagen. En wie op 10 februari het tv-programma *Obese* op RTL4 heeft gezien weet dat hij 65 kilo lichter is dan in 2012. Als we hem nog maar herkennen! Tegen een kleine vergoeding tekent hij karikaturen van de bezoekers. Neem plaats tegenover 'Stan the Man' en laat je door hem vereeuwigen. Daar kan geen foto-graaf tegenop! Wil je zelf niet getekend worden? Ook goed. Je kan altijd nog toekijken hoe de karikaturist andere bezoekers vlijmscherp fileert.

Lekker loungen

In de Marten Toonder Zaal is De Stripedagen Lounge, met veelkleurige zitzakken om uit te rusten van het beursgeweld. De lounge is gelokaliseerd bij de raampartij naast de Kids Corner, en te gebruiken door bezoekers van 1 tot 111 jaar. Je kan er je versgekochte strips lezen. En diverse uitgeverij stellen hun nieuwste boeken ter beschikking zodat je zelf kunt beoordelen of er iets van je gading bij zit om later aan te schaffen. Het is de bedoeling dat je de boeken die je er aantreft ook weer **netjes** achterlaat voor de bezoekers die na je komen. Dát is waar De Stripedagen om draait: **samen genieten van strips!**

UITGEVERIJ BARABAS PRESENTEERT:

De avonturen van Douwe Dabbert

Een unieke en integrale reeks
met de originele verhalen
van Piet Wijn en Thom Roep

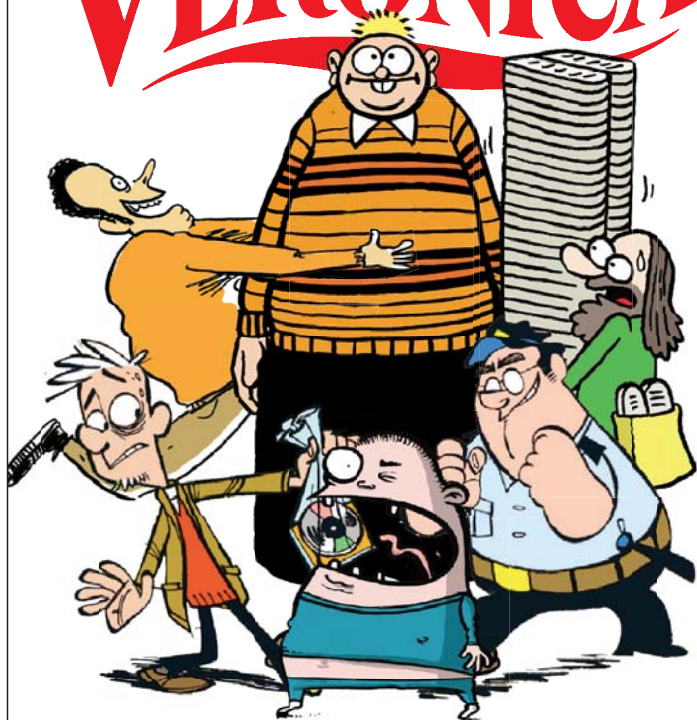
STAND
163

*B*arabas

.....
Hardcover op groot formaat • Zwart leer • Zilveren hoeken •
Luxe papier • Oplage 175 exemplaren • Ex libris • Intekenprijs
bedraagt €149,95 per deel (i.p.v. €159,95 in de losse verkoop)
.....

.....
Voor meer informatie en inschrijvingen:
WWW.UITGEVERIJBARABAS.NL
.....

MAGAZINE VERONICA

ELKE WEEK DIRKJAN - EUGÈNE - NOZZMAN - HARA
KIWI - MICHEL VAN DE POL EN STRIPRECENSIES

WWW.VERONICAMAGAZINE.NL

Pas verschenen: Kort & Triest deel 3

BETOVERD!

In **Kort & Triest** komen alle bekende sprookjes in drie plaatjes aan bod, verteld door tekenaar Jean-Marc van Tol (Fokke & Sukke), vaak in samenwerking met scenarist Herman Roozen (ook tekstleverancier voor o.a. Dirkjan, Donald Duck en Jan, Jans en de kinderen). Nu is het derde deel verschenen: **Betoverd!** Te koop in de strip- of boekwinkel en bij Bol.com. Uitgeverij Catullus, € 7,95

ISBN 9789078753469

 CATULLUS

Yendor
STRIPWINKEL

Korte Hoogstraat 16
3011 GL Rotterdam
Tel 010 - 433 17 10
 YendorStrips
www.yendor.nl

Hoogte
135 cm

Strippareltjes
uit de Toonder Studio's

Panda

Integrale uitgave in 44 luxe banden.

Alle 199 verhalen, die tussen 1946 en 1993 in de dagbladen zijn verschenen, zullen worden opgenomen: de delen 1 t/m 33 bundelen de ondertekst-verhalen; de delen 34 t/m 44 de verhalen met de ballonteksten. Deel 34 is reeds verschenen. Prijs per deel € 56.

KONING HOLLEWIJN

Alle verhalen van koning Hollewijn in 19 luxe banden.

Een hoogtepunt in het oeuvre van Marten Toonder! Alle 73 verhalen die tussen 1954 en 1971 in dagbladen zijn verschenen, zullen worden opgenomen. Deel 1 is verschenen. Prijs per deel € 56.

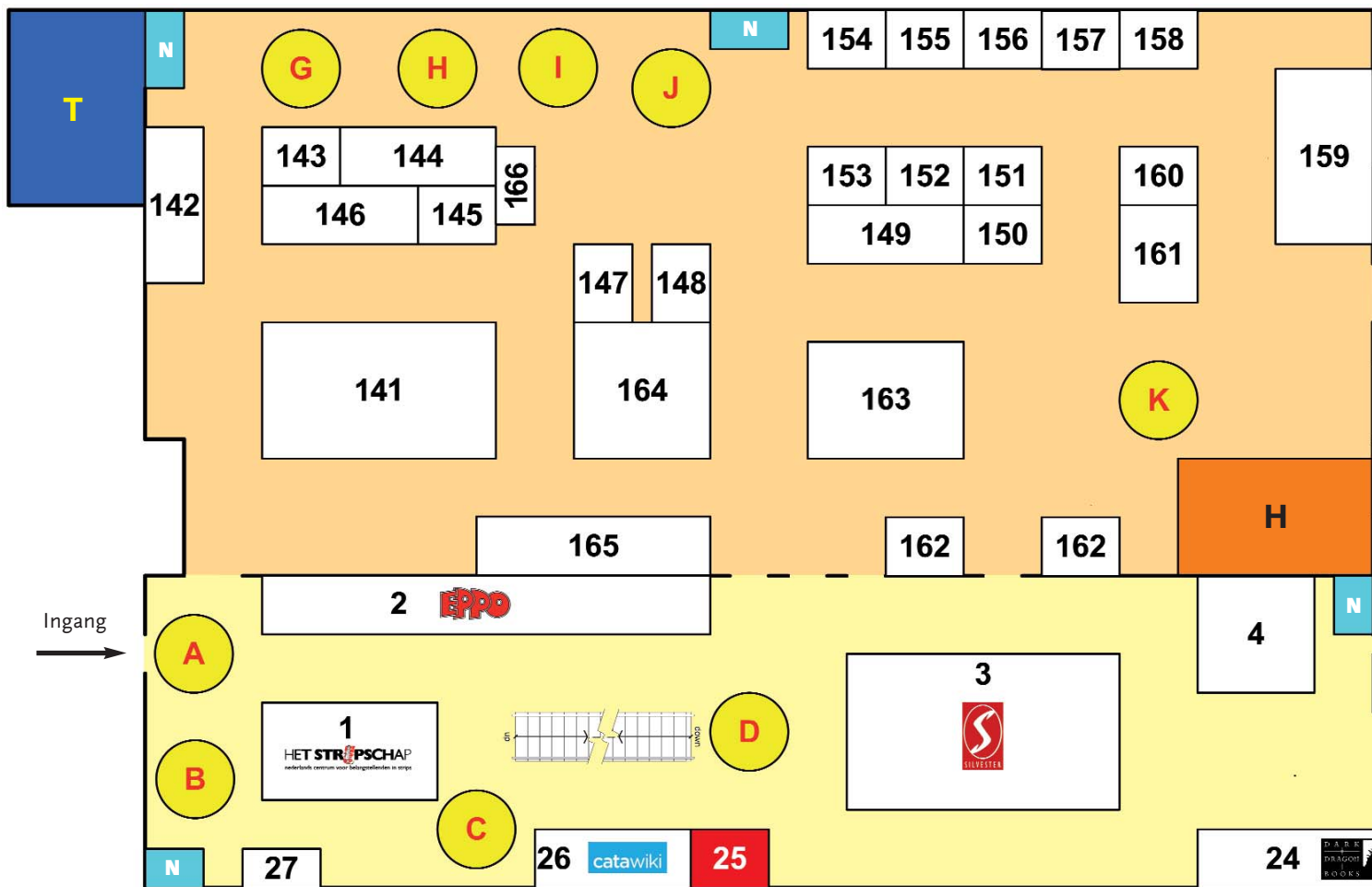
Heer Bommel maakt een wandeling

Ter gelegenheid van het 100e geboortjaar van Marten Toonder is een sfeervolle tekening van heer Olivier B. Bommel uitgebracht. Elk exemplaar werd nog door Marten Toonder zelf gesigneerd en is ingelijst in een donkereiken of blankereiken lijst, met glas en passe-partout, in een oplage van 575 exemplaren. Prijs € 225.

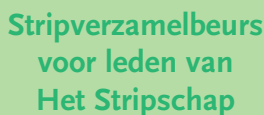
Kijk op www.uitgeverij-panda.nl of vraag meer informatie.
Telefoon: 070 3615393, E-mail: info@uitgeverij-panda.nl

De beursplattegrond van

Design: Funny Pens & Friends 2013

1 Het Stripschap, Amsterdam • Ledenservice • StripNieuws 1 Leprastichting, Amsterdam 2 Uitgeverij Don Lawrence Collection, Oosterhout • Eppo Stripblad 3 Uitgeverij Silvester, 's-Hertogenbosch 4 Uitgeverij L, Amsterdam 5 Uitgeverij Franka, Benneveld 6 RW Uitgeverij, Novara, Italië 7 Stichting Uitgeverij Stripstift, Rotterdam • Stripschrift 8 Standaard Uitgeverij, Antwerpen, België 9 Uitgeverij Bries, Antwerpen, België 9 Uitgeverij Sherpa, Haarlem 9 Stripwinkel Sjors, Dordrecht 9 Uitgeverij Xtra, Amsterdam 10 Uitgeverij Ton Paauw, Bilthoven 11 Jessecartoons, Vancouver Island, Canada	12 Stripwinkel Het "B"-Gevaar, Brussel, België 12 Uitgeverij Enigma, Brussel, België 13 Marc Verhaegen, Merksem, België 14 Uitgeverij Bonte, St. Michiels Brugge, België 15 Uitgeverij Syndikaat, Zutphen 16 Uitgeverij Arcadia, Herenthout, België 17 Stripuitgeverij Daedalus, Genk, België 18 Uitgeverij De Meulder, Assen 19 Uitgeverij Panda, 's-Gravenhage 20 Black Olive Press, Amsterdam 21 Big Bonkie's Stuff, 's-Hertogenbosch 21 Uitgeverij Oog & Blik, Amsterdam 22 Uitgeverij Arboris, Zelhem 23 Uitgeverij Strip2000, Eindhoven 24 Uitgeverij Dark Dragon Books, Breda 25 Stichting De Stripedagen, Amsterdam • Beursinformatie	26 Catawiki.nl, Cyberspace 27 Bruno Graff Editions, Brussel, België 141 Akim, Groningen 142 Eppo Stripspecialzaak, Eindhoven 143 Meinder Buynink, Dronten 144 Puzzelman, Boom, België 145 Studio Noodweer, Nijmegen 147 De Papieren Cirkel, Midwoud 148 Strippalerie.nl, Cyberspace 149 Ruud Melse, Soest 150 The A Factor Shop, Waalwijk 151 Gerben den Heeten, Amsterdam 152 Texwiller.nl, Cyberspace 153 Uitgeverij Hum!, Blauwhuis 154 The Flying Dutch, Delft 155 Brabant Strip, Nossegem, België 156 Uitgeverij Windmill Comics, Spijkenisse 157 Uitgeverij Kippenvel, Rhon • Ratjetoe • TOJ

- A** Ingang en Graaitafels®
- B** De Stripedagen Lounge
- C** Catawiki Vandersteen-expo
- D** Ingang
- E** Modeltekenen
- F** Karikatuurtekenen door Stanley Heinze
- G** Pinman
- H** Kids Corner
- I** Puzzelmans Prethoek
- J** Springkasteel Junior Suske en Wiske
- K** Terras
- L** Doe het lekker zelf! podium
- M** Terras
- N** Maid Café
- O** Manga Campus
- H** Horeca
- T** Toiletten met invalidentoilet
- T** Toiletten zonder invalidentoilet
- N** Nooduitgang

Evenementen

HAL

 HARDENBERG
 GORINCHEM
 VENRAY

Dit is óns moment om te investeren in uw toekomst.
Zodat ons evenement vooral úw moment wordt!

Evenementenhal, persoonlijk en gastvrij in Hardenberg,
Gorinchem en Venray. Graag tot ziens.

- ☐ Vakbeurzen
- ☐ Consumentenbeurzen
- ☐ Evenementen
- ☐ Congressen
- ☐ Concerten
- ☐ Vergaderarrangementen
- ☐ Partijen

Ons evenement. **UW MOMENT.**

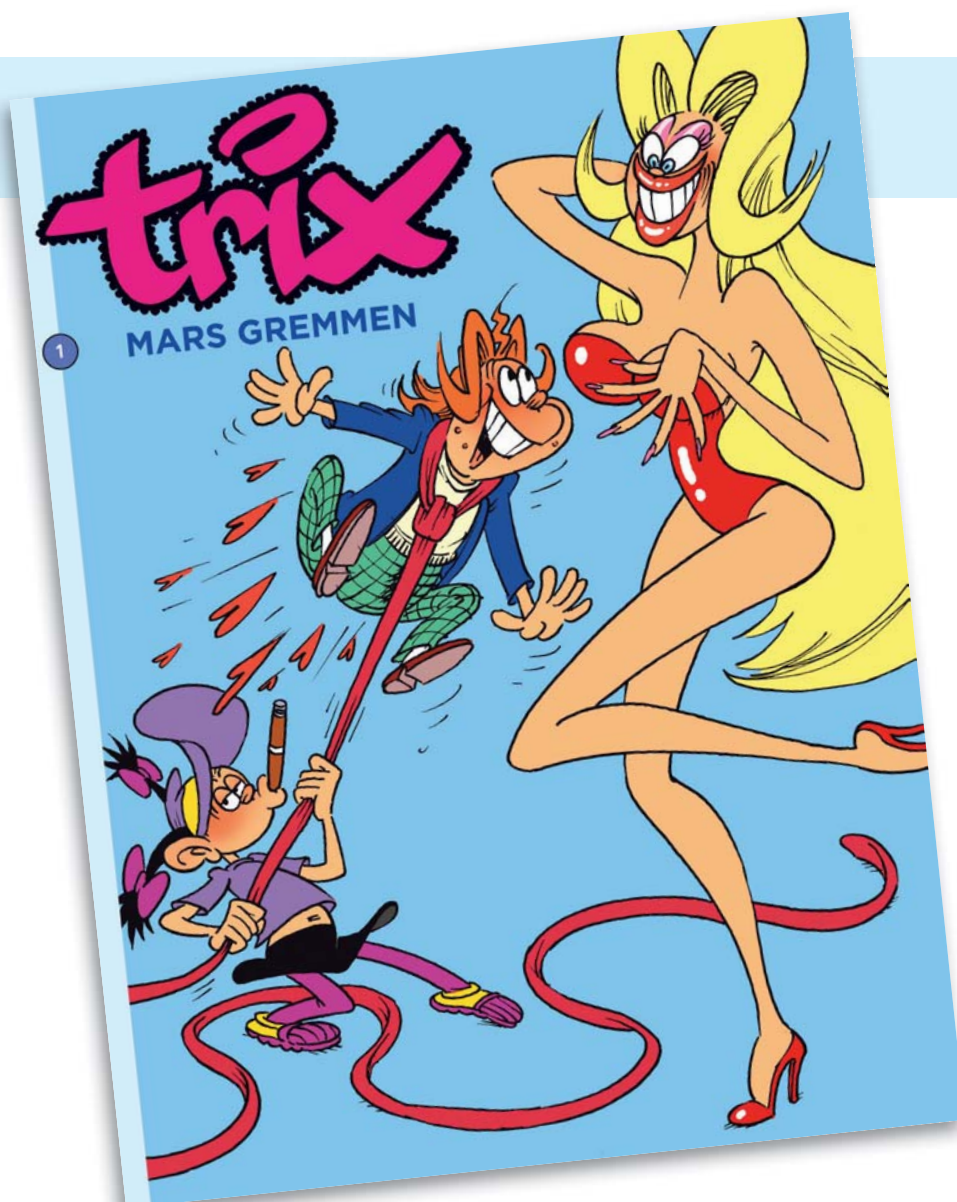
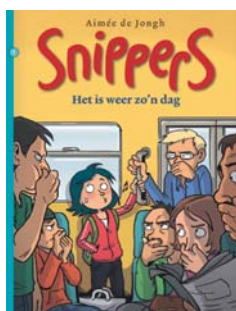
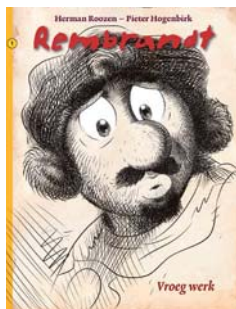

 Evenementenhal Hardenberg
Energieweg 2
7772 TV Hardenberg
T 0523 - 28 98 98
F 0523 - 28 98 00
E hardenberg@evenementenhal.nl

 Evenementenhal Gorinchem
Franklinweg 2
4207 HZ Gorinchem
T 0183 - 68 06 80
F 0183 - 68 06 00
E gorinchem@evenementenhal.nl

 Evenementenhal Venray
De Voorde 30
5807 EZ Venray
T 0478 - 51 97 90
F 0478 - 51 97 80
E venray@evenementenhal.nl

Nieuwe uitgaven
maart 2013

Trix 1

“Beste SjoSji, Wanneer komt er een album van Trix uit?
In 1996 zeiden jullie volgend jaar!”

Edward Touw in Sjosji 1998

“En nogmaals, heeft Trix de tand des tijds doorstaan?
Ik weet het wel...”

Mars Gremmen

PETER DE WIT

**WE GAAN U
EENS LEKKER
DOODMAKEN**

In de boek-
en stripwinkel
€ 12,50

**Sterven is populairder dan ooit.
Om je dood te lachen!**

www.deharmonie.nl

Hanco Kolk

Peter de Wit

SINGLE LOVE

In de boek-
en stripwinkel
€ 12,50

**Wordt het Tim of Harold? Nieuwe avonturen
van de drie leukste singles van Nederland!**

www.deharmonie.nl

48 KAARTEN

**Kenjezelf Kit. Boek
met tarotkaartenset
van Jeroen de Leijer**
In de boekhandel € 24,90

www.deharmonie.nl

De beste tekeningen over de teloorgang van de cultuur

NU TWEEDE DRUK!

**ng zoekt Beschaving zoekt Beschaving
isor sponsor spons
Verwey Stefan Verwey Stefan Ve**

In de boekhandel € 13,50

www.deharmonie.nl

De STRIPSCHAPPRIJZEN

De Stripschapprijs

De Stripschapprijs is in veertig jaar uitgegroeid tot de belangrijkste striprij van Nederland.

De Stripschapprijs is een oeuvreprijs die sinds 1974 jaarlijks wordt toegekend aan een striptekenaar of tekstschrijver die zich buitengewoon verdienstelijk heeft gemaakt voor het beeldverhaal in het algemeen en het Nederlandse beeldverhaal in het bijzonder. De Stripschapprijs wordt toegekend door het bestuur van Het Stripschap op voordracht van een onafhankelijke commissie, die ieder jaar opnieuw wordt samengesteld. De Stripschapprijs die tijdens De Stripdagen wordt uitgereikt, bestaat uit een bronzen plastiek, ontworpen door de beeldhouwer Ton van Beest.

De commissie

De commissie van de Stripschapprijzen bestaat in 2013 uit de volgende leden:

Eric Heuvel – winnaar van de Stripschapprijs 2012

Jeroen Thijssen – publicist en schrijver van het boek *De ronde van Gallië*

Hans Hoekstra – redacteur van *Het Parool*

Ruben Eg – striprecensent van *Metro*

Harry Huyser – stripwinkelier te Hoorn

Dinie de Zeeuw – lid van Het Stripschap en daarmee de stem van de striplezer

De commissie staat dit jaar wederom onder voorzitterschap van tekstschrijver

Ger Apeldoorn, tevens eindredacteur van *Eppo Stripblad*.

Het Album van het jaar in de categorie Nederlands Jeugd wordt toegekend op voordracht van leerlingen van de Jenaplanschool Gorkum in Gorinchem, maar de genomineerde albums zijn een keuze van de commissie.

1991

René Windig & Eddie de Jong

1990

Henk Kuijpers

1989

Theo van den Boogaard

1988

Toon van Driel

1987

Gerrit de Jager

1986

Dick Matena

1985

Peter de Smet

1984

Piet Wijn

1983

Peter van Straaten

1982

Marten Toonder

1981

Jean Dulieu

1980

Jan Kruis

1979

Jaap Vegter

1978

Martin Lodewijk

1977

Tante Leny presenteert

1976

Maurice Tillieux
Jijé

1975

Hans G. Kresse
Lo Hartog van Banda

1974

Uitgeverij Skarabee

40 jaar de Stripschapprijs

2013

Paul Teng

2012

Eric Heuvel

2011

Minck Oosterveer

2010

Jesse van Muylwijck

2009

Barbara Stok

2008

Erik Kriek

2007

Aloys Oosterwijk

2006

Gerard Leever

2005

Jan Steeman

2004

Mark Retera

2003

Bastiaan Geleijnse
John Reid
Jean-Marc van Tol

2002

Eric Schreurs

2001

Daan Jippes

2000

Willem

1999

Peter de Wit

1998

Joost Swarte

1997

Peter Pontiac

1996

Hanco Kolk

1995

Wilbert Plijnaar
Robert van der Kroft
Jan van Die

1994

Don Lawrence

1993

Kamagurka

1992

Hein de Kort

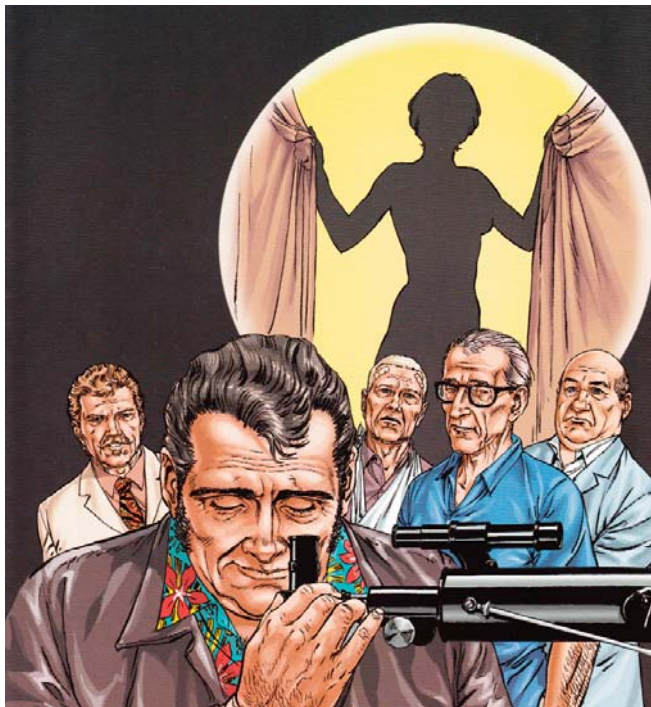
De Stripschapprijs 2013 gaat naar een tekenaar die zijn sporen ruimschoot heeft verdiend in het buitenland.

Paul Teng (Rotterdam, 1955) begon zijn carrière in de jaren '80 als schrijver en tekenaar van *Delgadito*, een avonturenstrip over een indiaan die wordt opgevoed door blanken. Daarna schreef en tekende hij *Libertair intermezzo*, dat zich afspeelt tijdens de Spaanse Burgeroorlog, gevolgd door *De vrienden van Igor Steiner*, over een Russische Jood ten tijde van de Russische Revolutie.

FOTO JAKARI

Zoals Teng zelf zegt, houdt hij ervan om mensen te laten zien die tussen twee werelden leven. Zowel *Delgadito* als de grafische romans die erna volgden, zijn in zwart/wit verschenen. Zijn eerste kleurenwerk kwam uit toen hij in het begin van de jaren '90 twee grafische romans maakte over de geschiedenis van Rusland voor de fameuze Brusselse stripuitgeverij Lombard op scenario van de Russisch-Franse romanschrijver Vladimir Volkoff. Teng bleef lange tijd aan Lombard verbonden, waardoor zijn strips in een groot aantal Europese landen werden gepubliceerd. Er verschenen twee series die door hem waren getekend. Met schrijver Jean-François Di Giorgio maakte hij vijf albums over de middeleeuwse avonturier Shane. Tussen 2004 en 2009 tekende hij *De oneven orde*, op tekst van Rudi Miel en Christina Cuadra, een mystiek verhaal waarin heen en weer wordt geschakeld tussen de middeleeuwen en de huidige tijd. In 2008 verscheen het vijfde en laatste deel.

Terug naar Nederland

Daarna hield Teng het buitenland even voor gezien. Hij tekende een aantal korte verhalen voor *Tina*, het stripweekblad voor meiden, waaronder indianenverhalen op tekst van Stripschapprijswinnaar Gerard Leever, en

een verhaal over het leven van Hannie Schaft, het meisje met het rode haar, naar de roman van Theun de Vries.

In die tijd ging Teng ook kinderboeken illustreren. In 2008 kreeg hij voor zijn illustraties bij *Kinderen van Amsterdam* van Jan Paul Schutten de glans van een Gouden Griffel mee. Daarbij vergat hij zijn stripachtergrond niet. Ieder hoofdstuk wordt ingeleid door een kort stripverhaal.

Dezelfde formule hanteerde hij bij *Kinderen van Nederland*.

Menselijke dimensies

Hoewel Paul Teng veel avonturenstrips heeft getekend, was er in zijn werk altijd aandacht voor de menselijke kant van het verhaal.

Die interesse kon hij goed kwijt in zijn volgende project, *De telescoop*,

een grafische roman op tekst van de Belgische tekstschrijver Jean Van Hamme. Als je alle boeken van Van Hamme, zoals die over *Thorgal*, *XIII*, *Largo Winch* en *Lady S.*, bij elkaar optelt, is hij één van de meest succesvolle stripauteurs van Europa.

13 is voor... Paul Teng

Het rapport van de commissie van de Stripschapprijzen zegt over Paul Teng het volgende:

De commissie van de Stripschapprijzen is zeer onder de indruk van de omvang en de menselijkheid van het werk van Paul Teng. Zijn grote fascinatie voor de geschiedenis van de Noord-Amerikaanse indianen en van Rusland onderscheiden hem van andere Nederlandse realisten. Hij werkt in een illustratieve stijl, waarmee hij een waardige opvolger is van eerdere winnaars zoals Hans G. Kresse, Aloys Oosterwijk en Minck Oosterveer. Maar daarnaast is hij ook een echte stripmaker, die het verhaal nooit ten koste zal laten gaan van het mooie plaatje. Opvallend is ook het menselijke karakter van zijn werk, dat met de jaren alleen maar groter is geworden. In zijn oeuvre heeft Teng een grote ontwikkeling doorgemaakt en de commissie van de Stripschapprijzen is ervan overtuigd dat er nog veel mooie strips zullen volgen. Echte illustratieve striptekenaars hebben we weinig meer in Nederland en we moeten ze dan ook koesteren. Het Stripschap is er dan ook trots op om Paul Teng bij te mogen zetten in haar eregalerij der groten.

Op zaterdag 9 maart ontvangt Paul Teng tijdens De Stripdagen in Gorinchem de Stripschapprijs 2013 uit handen van burgemeester Piet IJssels van Gorinchem.

De telescoop is gebaseerd op een roman van Van Hamme zelf, die hij bewerkte tot strip. De menselijke dimensies van deze politieke thriller komen door Tengs tekenwerk goed uit de verf.

Groot nieuw project

Al met al is wat Teng heeft gemaakt voldoende om een prijs mee te verdienen, maar als

het na *De telescoop* even stil wordt rondom deze striptekenaar houdt de commissie zijn hart vast. Hij zal de strip toch niet hebben verlaten in ruil voor het uiteindelijk lucratieve illustratiewerk?

Gelukkig hoorden we dat Teng op dit moment werkt aan een groot project. In september 2013 verschijnt een 80 pagina's tellend stripalbum over de schilderkunst van de

stad Utrecht, gemaakt in opdracht van het Utrechts Centraal Museum. Dit album, geschreven door Jan Paul Schutten, zal gaan over de Utrechtse schilder Jan van Scorel. Daarna hoopt Teng de draad te kunnen oppakken van een nieuw avontuur van 'zijn' held Igor Steiner, dat hij wederom zelf schrijft.

De nominaties voor het ALBUM VAN

De Stripschap-jaarprijzen, ook wel de Stripschappenningen genoemd, worden sinds 1981 toegekend door Het Stripschap, op voordracht van een onafhankelijke commissie. De Stripschappenningen gaan naar de beste oorspronkelijk Nederlandstalige albums in de categorieën **Avontuur en Vermaak**, **Literair en Jeugd**, en naar het beste oorspronkelijk buitenlandse album. De **Productiejaarprijs** wordt toegekend aan iemand uit de wereld van het beeldverhaal die grotendeels in de anonimiteit werkt.

De Stripschapjaarprijs is een bronzen penning met reliëfbeelding van het stripfiguurtje Sjoert, destijds het mascotte van Het Stripschap. De penning is ontworpen door striptekenaar Henk Albers (1927-1987).

Categorie Nederlands Jeugd

Joep (3 delen) en Kik (3 delen)

Michiel van de Vijver (Joep) en Gerben Valkema (Kik), uitgeverij Plan A

Lachend leren lezen volgens de AVI-methode met boekjes die niet doen alsof je dom bent.

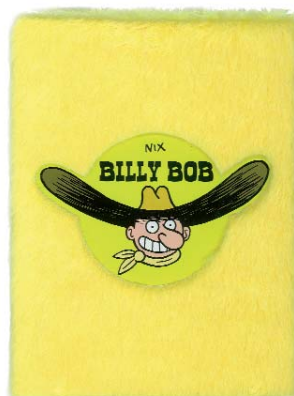

Dik van Dieren en zo 2:

Het einde van de wereld & andere zaken

Gerard Leevers, uitgeverij Strip2000

Het langverwachte tweede deel van Gerard Leevers sympathieke en vooral komische dierenetective.

Billy Bob

Nix, uitgeverij Bbloan

Vlaamse gagstrip voor jongeren die wat peper in hun humor willen.

Categorie Nederlands Avontuur en Vermaak

Het jaar van Hein 4: 2012

Hein de Kort, uitgeverij L

Jaarlijkse bundeling van het verspreide werk van Nederlands grappigste gagschrijver.

January Jones 5: De hoorns van de stier

Martin Lodewijk (tekst) en Eric Heuvel (tekeningen), uitgeverij Don Lawrence Collection

Na twintig jaar afwezigheid is Miss Jones weer helemaal terug en alleen maar beter geworden!

De Vries 2: Vuurdoop

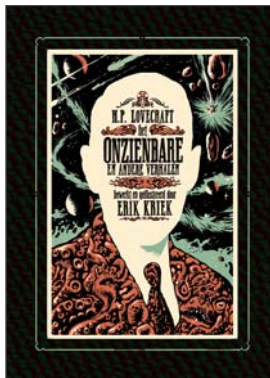
Sytse Algera (tekst) en Patrick Van Oppen (tekeningen), uitgeverij Don Lawrence Collection

Schaamteloze actiestrip die de harde Nederlandse actualiteit niet uit de weg gaat.

HET JAAR 2012 zijn...

De Stripschapjaarprijzen
worden bekend gemaakt en uitgereikt
op zaterdag 9 maart vanaf 17.30 uur
tijdens De Stripedagen in Gorinchem.

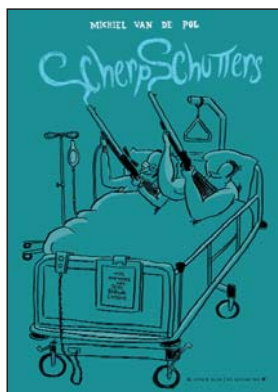
Categorie Nederlands Literair

Het onzienbare en andere verhalen

Erik Kriek (naar verhalen van H.P. Lovecraft),
uitgeverij Oog & Blik/De Bezige Bij

Als er iemand in staat is om onuitgesproken horror
in beeld te brengen dan is het Erik Kriek wel.

Scherpschutters

Michiel van der Pol, uitgeverij Oog & Blik/De Bezige Bij

Het gevoelige verhaal over
een dwingende vader en zijn
epileptische zoon.

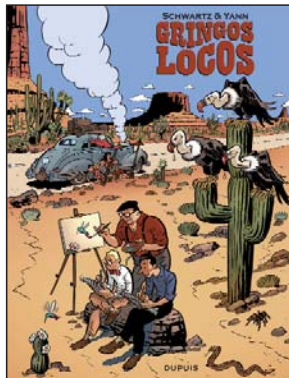

Vincent van Gogh – De vroege jaren

Teun Berserik, uitgeverij Oog & Blik/De Bezige Bij

Een belangrijke episode uit het leven van de
vaak verstripte schilder op verbluffende manier
tot leven gebracht.

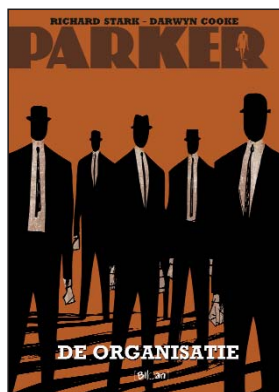
Categorie Buitenlands

Gringos Locos

Yann (tekst) en Olivier Schwartz (tekeningen),
uitgeverij Dupuis

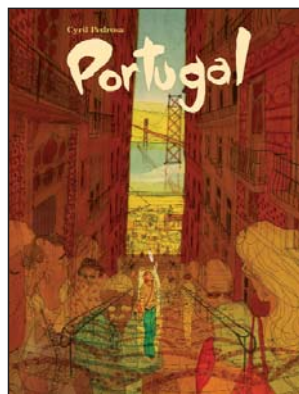
De waargebeurde reis van Morris, Jijé en Franquin
door Amerika in hilarische anekdotes verteld.

Parker 2: De organisatie

Darwyn Cook (naar de roman van Richard Stark),
uitgeverij Bllou

De Amerikaanse meestersverteller Darwyn Cooke
werkt zich op geniale wijze door het verfilmd werk
van Donald Westlake heen.

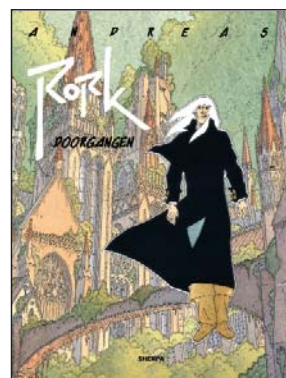

Portugal

Cyril Pedrosa, uitgeverij Silvester

Een striptekenaar op zoek naar
zijn roots in een verzonden verhaal
met diepe waarheden.

Categorie Productie

Uitgeverij Sherpa: Rork integraal 1:

Doorgangen

Andreas, uitgeverij Sherpa

Deel één van een complete heruitgave van deze serie door een
uitgever die net zoveel oog voor detail heeft als de auteur zelf.

Uitgeverij Oog & Blik/De Bezige Bij:

Arzak – Landmeter

Moebius, uitgeverij Oog & Blik/De Bezige Bij
Postuum groots en meeslepend uitgegeven werk
van één van de meesters van de Europese strip.

Isabelle Franquin, Frédéric Jannin, José-Louis Bocquet en Sergio Honorez: Boeven op de kermis

André Franquin en Jidéhem, uitgeverij Dupuis
Het anecdotische commentaar en de afgedrukte
originelen laten de lezer deze klassieker uit de Europese
stripgeschiedenis als nieuw ervaren.

De P. HANS FRANKFURTHERPRIJS

De P. Hans Frankfurterprijs is vernoemd naar de initiatiefnemer en oprichter van Het Stripschap, *Stripschrift* en het Stripdocumentatiecentrum Nederland, P. Hans Frankfurter (1932-1996).

FOTO ARCHIEF FRANKFURTHER

De P. Hans Frankfurterprijs werd uitgereikt aan

- 2012 Ron Poland
- 2011 Redactie en medewerkers *Stripschrift*
- 2010 Ger van Wulfpen
- 2009 Hanco Kolk, Jean-Marc van Tol en Ronald Plasterk
- 2008 Pim Oosterheert
- 2007 Ronald Grossey
- 2006 *Strips in stereo*
- 2005 *Stripster*
- 2004 Jan Joosse
- 2003 Gerard Roord
- 2002 Stichting Teken mijn verhaal
- 2001 *Stripper*
- 2000 Karin van Wylick
- 1999 Kees Kousemaker
- 1998 Hansje Joustra
- 1997 Sunniva van der Vegt / René van Royen
- 1996 Het Nederlands Stripmuseum
- 1995 Zone 5300
- 1994 Uitgeverij Sherpa
- 1993 Wilma Leenders
- 1992 Franny & Hans Matla
- 1991 Uitgeverij Big Balloon
- 1990 Joost Swarte
- 1989 Ron Abram
- 1988 Wilbert Plijnaar / Jan van Die / Robert van der Kroft
- 1987 Martin Lodewijk / Don Lawrence
- 1986 Hans van den Boom
- 1985 PTT Post / Joost Swarte
- 1984 Wordt Vervolg
- 1983 Betty Sluyzer / Cees Taheij / Fred Marschall
- 1983 Redactie Donald Duck
- 1983 Maarten J. de Meulder
- 1982 Nico Noordermeer
- 1981 Annemieke & Har van Fulpen
- 1980 Patty Klein

Comic House

Jan Dirk Barreveld, Kees de Boer, Luc Cromheecke, Evert Geradts, Floor de Goede, Mars Gremmen, Maaïke Hartjes, Eric Heuvel, Pieter Hogenbirk, Daan Jippes, Michiel de Jong, Peter Koch, Hanco Kolk, Hein de Kort, Erik Kriek, Henk Kuipers, Lamelos, Lectrr, Bert van der Meij, Aloys Oosterwijk, Hans van Oudenaarden, Floris Oudshoorn, Wilbert Plijnaar, Michiel van der Pol, Pieter de Poortere, Mark Retera, Herman Roozen, Wim Stevenhagen, Wouter Tulp, Erik Varenkamp, Ben Verhagen, Willem Vleeschouwer, en niet te vergeten Peter de Wit...

Een groot deel van Nederlands bekendste striptekenaars laat zich voor het totale werk of een deel daarvan vertegenwoordigen door Comic House. 'Bel maar met m'n agent', zeggen ze dan meestal als iemand belt met de vraag of ze een tekeningetje kunnen leveren voor een krant of een tijdschrift, of benaderd worden door een reclamebureau. Maar Comic House is meer dan een agent.

Onder de bezielende leiding van Hans Buyting en Miriam van Velthoven is Comic House vooral ook een 'packager', een studio die opdrachtgevers van ideeën voorziet en indien nodig ook de productie van het benodigde materiaal verzorgt. Strip en tekenfilm zijn het uitgangspunt en meestal ook de vorm, maar ze draaien hun hand ook niet om voor een doos met tissues, games of een geinig

De BULLETJE EN BOONESTAAK

Met de Bulletje en Boonestaak Schaal 2013 brengt Het Stripschap een eerbetoon aan de meest legendarische letterstudio die Nederland ooit heeft gekend en die in Nederland tot een revolutie in het handletteren van strips heeft geleid, Richard's Studio in Amsterdam, beter bekend als Studio Pakker. Op het hoogtepunt van hun vijfenveertigjarig bestaan telde de studio zo'n twintig medewerkers en leverde de studio meer dan honderd pagina's per week voor onder andere de stripbladen *Donald Duck*, *Tina* en *Eppo*.

Richard's Studio

Richard Pakker werd op 5 mei 1931 in Amsterdam geboren. Hij wilde graag illustrator worden en ging daarom aan de slag bij de Toonder Studio's waar hij een jaar als leerling en inktter heeft gewerkt. Vervolgens bezocht hij gedurende een aantal jaren de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten te Amsterdam.

Toen Ton de Zwaan, de zakelijke compagnon van Marten Toonder, een eigen stripsyndicaat – Swan Features Syndicate – begon, ging Richard Pakker de strips letteren die De Zwaan aan de Nederlandse en buitenlandse kranten en tijdschriften verkocht.

In 1956 begon hij zijn eigen letterstudio. Eerst nog samen met zijn vrouw Geesje maar toen er meer opdrachten binnenkwamen, nam hij ook medewerkers in dienst. Als een van de eersten kwam Meini Gouwenberg op de studio werken. Meini had eerder al een paar jaar op de Spaarnestad Studio in Haarlem gewerkt maar ging daarna in militaire dienst. Na zijn terugkeer in de burgermaatschappij solliciteerde hij meteen bij Richard Pakker, die zich inmiddels had gespecialiseerd in het handletteren met tekenpen en penseel van platte tekst en onomatopoeën. Handletteren was, net als het eeuwenoude kalligraferen, een kunstvorm

De Bulletje en Boonestaak Schaal wordt sinds 2003 – in samenwerking met de Bulletje en Boonestaak Club – uitgereikt aan stripmakers die aan de wieg hebben gestaan van het Nederlandse beeldverhaal. Bulletje en Boonestaak waren de eerste

2013 is voor...

Amsterdams gerechtshof houdt gerucht makende Comic House zaak aan; Agent weken spoorloos

De verslaggever
in de bunker van
het hof te Amsterdam
amiddag de zitting
gen de verdachten
W. en Miriam van V.
rol speelden in de
cartoonaffaire die
stons in zijn greep

December
bleken te
stelde de
onderzoek
telijk dat
antie ging
in elk jaar
werd en
bedoeling
ocht. De
et gerechtshof Mr. F.
n sprak de wens uit
hechtenis genomen
s om een herhaling
problemen voortaan
sod namens de ver-
zijn verontschuldigin-
chbank en vertelde dat
an was om nog lan-

Raadsman... de verdachten Hans B., Sonja W. en Miriam van V. die 22 december spoorloos verdwenen.
ILLUSTRATIE: ANPAULOVS OOSTERWIJK

ComicHouse

bedrukte bouwplaat. En hoewel de commissie van de Stripschapprijzen in de aanhef snel even een aantal namen noemt om de aandacht te vangen, is de lijst van medewerkers natuurlijk veel uitgebreider. De namen van een aantal van deze supersterren zijn niet bij iedereen bekend, terwijl hun illustraties dat vaak wel zijn. Neem nou het vrolijke olifantje van Intertoys, bijvoorbeeld. Of de superdierenactie van Albert Heijn. Ook zorgen tekenaars van Comic House op congressen en bij workshops live voor illustraties, een hele nieuwe tak van sport in de tekenwereld. Al die activiteiten doet Comic House nu al bijna dertig jaar. De studio werd namelijk in 1984 opgericht in Amsterdam, is later verhuisd naar Oosterbeek en heeft dit jaar een tweede vestiging geopend in Amsterdam.

Behalve voor de bundeling van talent, heeft Comic House zich al die jaren ook ingezet voor een betere betaling en goede behandeling van hun cliënten. 'Even een tekeningetje maken' bestaat eigenlijk niet meer en wie kwaliteit wil, moet daar ook voor betalen. Daarnaast heeft Hans Buying in de afgelopen jaren

meegewerkt aan een boekje over de toekomst van het beeldrecht, dat de organisatie Pictoright heeft aangeboden aan de makers van de nieuwe auteurswet in de Tweede Kamer. Mede voor deze inspanning gaat de P. Hans Frankfurtherprijs dit jaar naar Comic House, in de hoop dat deze studio nog heel lang een baken mag zijn op de woelige baren van de stripwereld.

Op zaterdag 9 maart ontvangt Comic House de P. Hans Frankfurtherprijs 2013 uit handen van Tamar en Guido Frankfurthert tijdens De Stripdagen in Gorinchem.

K SCHAAL 2013 is voor...

geworden. Meini Gouwenberg, en later ook Rini van Broekhoven en andere medewerkers, leerden het vak bij Richard's Studio.

Richard Pakker had zijn tijd mee. In 1962 begon uitgeverij De Geïllustreerde Pers in het toenmalige pand aan de Huidekoperstraat in Amsterdam met het strip-weekblad *Pep*.

Blijkbaar was zijn werk inmiddels bekend, want Richard werd door de toenmalige chef vormgeving van De Geïllustreerde Pers uitgenodigd om te kijken of de machinelettering die in die tijd door de bladen werd gebruikt, vervangen kon worden door handlettering, omdat het beter aansluit bij het karakter van de strips die in die bladen werden gepubliceerd. Het met de hand letteren van strips was meteen een schot in de roos en uiteindelijk maakten alle stripbladen van uitgeverij De Geïllustreerde Pers, Spaarnestad en – later – Oberon er gebruik van.

Er werd destijds zoveel mogelijk op het origineel geletterd of op een overlay als pagina's later dan gepland op de redactie binnenkwamen en er tegelijk geletterd en ingekleurd moest worden. Koeriers reden dan ook af en aan tussen de redacties in Haarlem en de studio aan de Linnaeusparkweg in Amsterdam.

Het handletteren was echter relatief duur en Richard Pakker beseftte dan ook dat de kosten op een dag te

hoog zouden kunnen worden. In 1987 werd een zetmachine aangeschaft die werd aangestuurd door de computer, zodat de studio de letters ging digitaliseren, inclusief variatiemogelijkheden door middel van dubbele letters om het karakter van handlettering zoveel mogelijk te benaderen. Op die manier werd het handletteren in de jaren negentig stapje voor stapje door de computer overgenomen en gingen redacties de strips ook zelf letteren. Door de dalende oplagen van de stripbladen en tevens de dalende omzet van andere activiteiten, zoals modetekeningen, fotografie en reclame, kwam er in 2002 een einde aan Richard's Studio, maar de letteringen die de studio gedurende meer dan dertig jaar heeft gemaakt, zijn voor altijd te bewonderen op de duizenden strippagina's die in die periode zijn gepubliceerd.

Richard Pakker en een aantal van zijn medewerkers ontvangen de *Bulletje en Boonestaak Schaal* 2013 op zaterdag 9 maart tijdens De Stripdagen in Gorinchem.

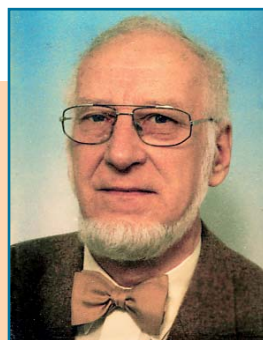

FOTO: ALEX ODIJK

De *Bulletje en Boonestaak Schaal* werd uitgereikt aan

- 2012 Patty Klein
- 2011 Eiso Toonder
- 2010 Rupert van der Linden
- 2009 Ed van Schuijlenburg
- 2008 Bob van den Born
- 2008 Jaap Kramer
- 2007 Henk Groeneveld
- 2006 Willy Lohmann
- 2006 Jan van Haasteren
- 2006 Jan van Reek
- 2006 Raymond Bär van Hemmersweil
- 2005 Dik Bruynesteyn
- 2005 Dick Vlottes
- 2005 Jan van der Voo
- 2004 Bert Bus
- 2004 Nico van Dam
- 2004 Harry Balm
- 2003 Henk Sprenger
- 2003 Wim Meuldijk
- 2003 Gerrit Stapel

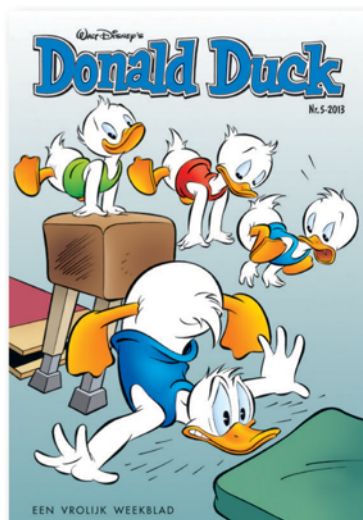

ADVERTENTIE

Trek in leesvoer?

Word abonnee van **Donald Duck** Weekblad!

Neem nu een
halfjaarabonnement
en ontvang Donald
Duck Weekblad
4 weken gratis! Dat
is 26 weken lang
genieten van het
vrolijkste weekblad
van Nederland voor
maar € 52,80.

**Surf naar Donalddduck.nl/4weken
of bel 088-5500143**

De aanbiedingen zijn geldig t/m 31 december 2013. Prijswijzigingen, druk- en zetfouten voorbehouden. Donald Duck kost in de winkel € 2,40. Je abonneert je tenminste voor de opgegeven periode en tot wederopzegging. Opzeggen is heel eenvoudig en kan per maand. Op deze abonnementsovereenkomst zijn de Leveringsvoorwaarden en het Privacy- en cookiebeleid van Sanoma Media Netherlands B.V. van toepassing. Voor abonnement buiten Nederland gelden andere voorwaarden. Kijk voor alle voorwaarden op Sanomamedia.nl/klantenservice onder het kopje "Service & Contact".

De stripmakers op

DE STRIPDAGEN 2013

Onderstaande stripmakers zijn door de standhouders bevestigd. Aan deze lijst kunnen geen rechten worden ontleend, want ook voor stripmakers zijn er redenen genoeg om op het laatste moment te moeten afzeggen. Als we weten dat een stripmaker slechts één dag aanwezig is, dan staat dat vermeld, en als er gerede twijfel is staat er '(ovb)' achter de naam. Als je wilt weten wanneer, waar en hoe laat de stripmakers aanwezig zijn, dan kan je dat checken op stand 25, de infostand van De Stripedagen, of achter de computers van Catawiki op stand 26.

Akkerman, Boy – Boykoesh

Algera, Sytse

Apeldoorn, Ger

Auwera, Dirk Van Der – d'Auwe
(België) – *zaterdag*

Baay, Matt – *zaterdag*

Bael, Steve van (België)

Barneveld, Rob van – *zaterdag*

Bavel, Rob van

Berserik, Teun – *zaterdag*

Borst, Abe

Bosschaert, Jan (België)

Bouwman, Tine

Broeckx, Jeff (België)

Broek, Daniel van den – *zaterdag*

Broekhoven, Marq van

Brugman, Carry

Bus, Bert – *zaterdag*

Buynink, Meinder

Cambré, Charel (België) – *zaterdag*

Claeys, Ivan (België) – *zaterdag*

Condosta, Michele (Italië)

Cromheecke, Luc (België)

Damen, Robert – *zondag*

Decker, Frodo De (België) – *zaterdag*

Delbressine, Marissa

Dem (Frankrijk)

Derks, Rob – *zaterdag*

Driessen, Ype

Dyck, Ingrid Van (België)

Egmond, Uco – *zaterdag*

Evenhuis, Chris

Floch, Adrien (België) – *zaterdag*

Fructus, Nicholas (Frankrijk)

Funke, Jeroen – *zaterdag*

Geerts, Paul (België) – *zaterdag*

Gerritsen, Maarten – *zondag*

Graaf, Erik de – *zaterdag*

Gremmen, Mars

Gucht, Peter van (België) – *zondag*

Gürsel, Gürcan (België) – *zaterdag*

Heeten, Gerben den

Heij, Fred de

Heijink, John

Heins, Dick

Heinze, Stanley

Hercules, Eric

Herpen, Mark van

Heuvel, Eric

Hogenbirk, Pieter

Jippes, Daan – Danier

Jongh, Aimée de

Klaver, Hans – Schwantz – *zaterdag*

Klein, Patty – *zaterdag*

Kordey, Igor (Kroatië)

Kort, Hein de – *zaterdag*

Kriek, Erik – *zaterdag*

Kroft, Robert van der

Kruis, Jan – *zaterdag*

Kuijpers, Henk

Leemans, Hec (België) – *zaterdag*

Leever, Gerard

Leisink, René – *zondag*

Lodewijk, Martin

Lohmann, Willy

Looky (Frankrijk)

Louis, Stéphane – Louis (Frankrijk)

Meulen, Ever (België) – *zaterdag*

Meulen, Robby van der – *zaterdag*

Molenaar, Romano

Moonen, Roland

Morjaeu, Luc (België) – *zondag*

Muylwijck, Jesse van (Canada)

Nazir, Feroz

Neef, Johan de

Niedek, Rik van

Nilsson, Ulrik – *zaterdag*

Oost, Ijsbrand

Oosterwijk, Aloys

Oppen, Patrick Van (België)

Oreel, Danker Jan – *zondag*

Oudenaarden, Hans van

Oudshoorn, Floris

Papazoglakis, Christian

(België) – *zondag*

Pol, Michiel van de – *zaterdag*

Polman, Remco

Ritstier, Willem – *zaterdag*

Roozen, Herman

Rop, Eric de (België) – *zaterdag*

Schenk, Ramon

Sparreboom, Kees

Speltens, Olivier (België) – *zondag*

Spoel, Henk van der – Wasco

Steehouwer, Jeroen – *zaterdag*

Steeman, Jan – *zaterdag*

Sutter, Geert De (België) – *zondag*

Teng, Paul

Thé, Thong-Khing

Turk, Alex – *zaterdag*

Uilenbroek, René – *zaterdag*

Vaessen, Hennie

Valkema, Gerben

Vandenbroucke, Brecht – *zondag*

Vernocke, Wide – *zondag*

Verhaegen, Marc

Verwey, Stefan – *zaterdag*

Vignaux, Fred (Frankrijk)

Vijver, Michiel van de

Visser, Ashwin

Vlottes, Dick

Westervoorde, Ben – *zondag*

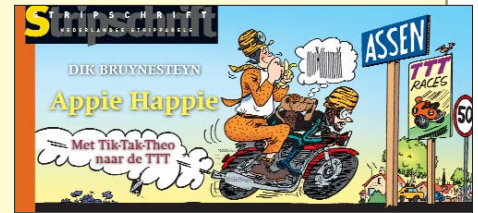
Wijdeveld, Michiel – *zaterdag*

Wit, Peter de – *zaterdag*

MOOIE PARELS, FIJNE PARELS!

• Appie Happie

A 16/A 17 door Dik
Bruynesteyn

• De Goeroe 1

door Peter Abel

• Peter Mijleneter 1

door Marits Rietdijk

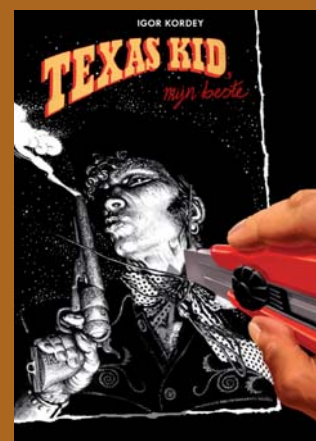
Cultureel
erfgoed
voor
€9,95
per deeltje

Nu verkrijgbaar

www.stripstift.nl

STRIPBOEK GESCHENK DAGEN

1-17 MAART 2013

IGOR KORDEY

Tarzan, New X-Men, De Verborgen Geschiedenis

GRATIS BIJ AANKOOP VAN 2 STRIPBOEKEN (OF €12,12 AAN STRIPS)

Kijk op www.stripboekgeschenk.nl voor alle deelnemende (strip)boekwinkels in Nederland en België

GROTE online Stripveiling

Start op
9 maart

Eindigt 19 t/m 22 maart

Bied mee!

€1

Startprijs

Meer dan 300 kavel

Kijkdagen 13 en 16 maart

Veilinghuis Bobbedoes
Zuidstraat 15H
Ossendrecht
Nederland
info@bobbedoes.nl

www.bobbedoes.nl

De crew van DE STRIPDAGEN 2013

Gagik Adamian, A1 Rent, Manon Albers, Ger Apeldoorn, Theo van Anraad, Ilse Bastmeijer, Dinesh van den Berg, Martijn Beuks, Pim Blokker, Erwin Brakels, Marieke Broers, Buck Buckerette, Joanne Buynink, Meinder Buynink, Valerie Chang, Don Coers, Harvey Davelaar, Sander Dieben, Eric Dilles, Hans Duncker, Kees van Eeuwen, Ruben Eg, Christel Elbertse, Rick Fleuren, Guido Frankfurter, Tamar Frankfurter, Johan Gaillard, Magali van Geel, Stefan Haas, Fred de Heij, Dick Heins, Stanley Heinze, Sanne-Maartje Hijdra, Hans Hoekstra, Harry Huyser, Piet Ijssels, Matijs de Jong, Vincent Kemme, Margreet de Kloe, Anja Kok, Henry Kramer, Rob Kreszner, Marjon Kroon, Ronald Kroon, Wilfred Legebeke, Anton van Leijenhorst, Angelique van Leijenhorst, Ton van Lier, Ruben van Limpt, Remko Looze, Marcel Maliepaard, Kirsten van der Mark, Monique Meijer, Ton Meijering, Rik Mooren, Chaim Murzan, Hetty Naaijken, Willem Naber, Alex Odijk, Sharon Ooms, Myrna van der Oord, Arco van Os, Christian Ouwens, Johnny Pardijs, Alexander Pechtold, Han Peekel, Kitty Raaphorst, Richard Reiman, Camille Sankatsing, Ellen van Schaik, Marjolijn van Schaik, Jeanet Scheepers, Theya Schilt, Ton Schuringa, Loes Schurink, Debby Smit, Thecla Smit, Roy Spraakman, Hans Stoovelaar, Edyta Stradowska, Angelique Stravers, Streamline, Studio Vandersteen, Raymond Swinkels, Paul Teng, Jeroen Thijssen, Vince Trommel, Saskia Uit den Bogaard, Gerben Valkema, Van Veluw, Michiel van de Vijver, Robert Vorselman, Rudy Vrooman, Peter Vroone, René Wanders, Meerten Welleman, Woestijnvis, Gaddi de Wolf, Dinie de Zeeuw, Aaf Zijp, Arjen Zijp en alle andere vrijwilligers die zich beschikbaar stelden na het ter perse gaan van dit programmaboek. Verder danken we onderstaande filmmaatschappijen voor hun bijdrage aan de expo Striphelden op het witte doek.

cinéart

The WALT DISNEY Company
Benelux

De striptas van 2013

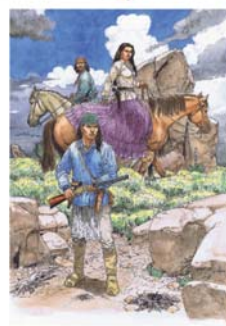
Leden van Het Stripschap kunnen op vertoon van hun Stripmaatschapkaart 2013 hun striptas met goodies ophalen bij de ledenbalie in de Fred Julsing Foyer.

De inhoud van de striptas is weer zeer divers en omvat dit jaar onder meer Veronica Magazine 10, een stripspecial ter gelegenheid van De Stripedagen. Waarvoor onze hartelijke dank!

GRATIS NAAR DE STRIPDAGEN? DAT KAN!

WORD DAN NU OP DE STRIPDAGEN
LID VAN HET STRIPSCHAP
VOOR € 26,95 PER JAAR EN ONTVANG BOVENDIEN
DE KALENDER 2013/2014 KADO!

HET STRIPSCHAP

KALENDER 2013/2014

Ook krijg je 4 keer per jaar StripNieuws toegestuurd
en nog veel meer!

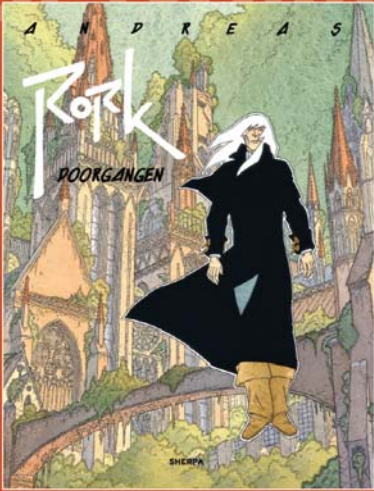
HET STRIPSCHAP

Ga naar www.stripschap.nl
of word lid op De Stripedagen!

Comic Stripshop
de eerste de beste
Internet-Stripboekhandel.

www.comicstripshop.com
www.stripboekhandel.nl

GENOMINEERD

RORK - DOORGANGEN
door Andreas

Het eerste deel van de integrale bundeling van Andreas' magistrale Rork-oeuvre.
(Deel 2, Terugkeer, ligt ook in de winkels!)

Genomineerd voor Album van het jaar 2012 in de categorie Productie.

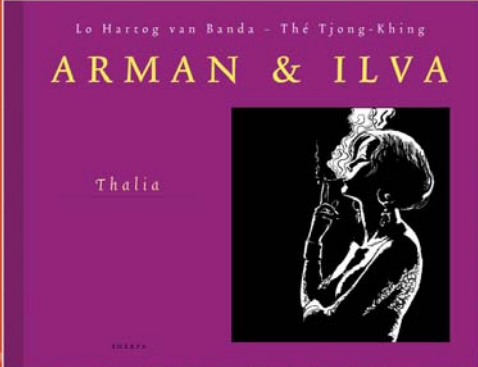
Preview op www.sherpa.nu

 Volg Uitgeverij-Sherpa ook op Facebook

ARMAN & ILVA - THALIA
door Khing & Banda

Khing signeert op za 9 maart!

De vormgeving van de Khing Collectie werd in 2007 bekroond met een Strip-schappening.

Lo Hartog van Banda - Thé Tjong-Khing

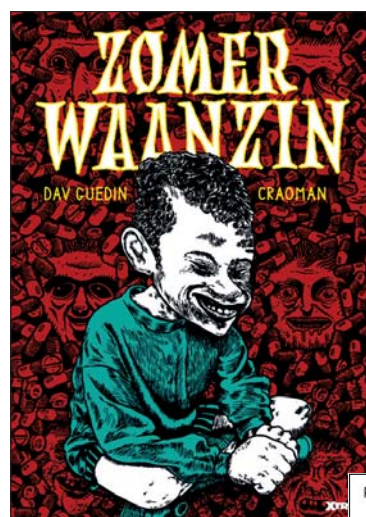
ARMAN & ILVA

Thalia

(Verschijnt begin maart)

BEKROOND

BOEKEN MET EEN **XTRA** DIMENSIE

GEK, GEKKER, GEKST

Vol goede moed begint David aan zijn vakantiebaan als begeleider van geestelijk gehandicapten, waaronder een stel zware gevallen. Maar zijn enthousiasme raakt al snel bekoeld; hij moet alles op alles zetten om niet ten onder te gaan. Van zijn collega's hoeft hij het niet te hebben; sommigen lijken nog gestoorder dan de gehandicapten zelf...

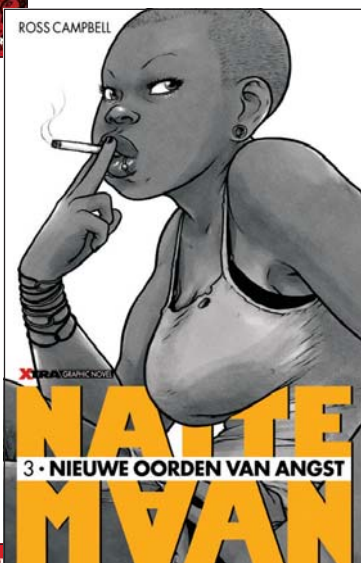
Autobiografische graphic novel
€ 14,90,- (146 pag.) • ISBN 978-94-90759-22-3

SCHIJT AAN CLEO

In het broeierige studentenstadje Wet Moon vermaakt eerstejaars Cleo Lovedrop zich met de goths en emo's in een web van relaties, bovenal met niks doen. De apathie wordt doorbroken door opduikende mysteries: wie verspreidt de flyers met 'Schijt aan Cleo'? En wat betekenen de heftige zombiefantasieën van Myrtle? Lees ook de andere delen uit de reeks, een mengeling van soap, relatiekomedie en thriller.

Young adult

€ 19,50 (264 pag.) • ISBN 978-94-90759-46-9

PULPZINNIG

Deze tegendraadse reeks presenteert kunstig bezoedelde pulpparels, bestrooid met cult. Koning van de Nederlandse kwaliteitspulp is Fred de Heij, die samen met gasttekenners in de diepste pulpkrachten duikt. Actie en spanning, seks en geweld, dood en verderf, afwijzing, verraad en de blues. Beleef met Pulpman een escape uit de dagelijkse derrie.

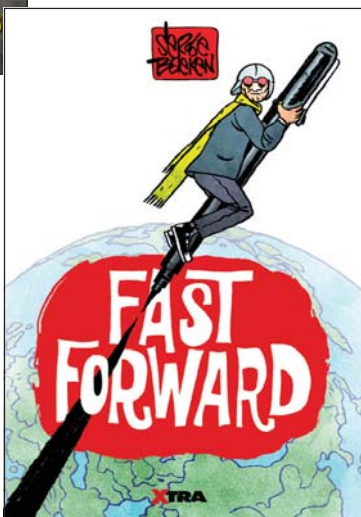
Reeks • € 8,95 (120 pag.)
ISBN 978-94-90759-45-2

VUISTDIK VERZAMELD

De vierde vuistdikke verzameling tekeningen van Serge Baeken, na Prefab, Shuffle en 50/50. Dat brengt de totaalstand van deze grafische huurling, die tekent op alles wat los en vast zit, op 1.600 pagina's art book. In zijn nieuwe bundel presenteert hij een greep uit de schetsen, prenten, muurschilderingen, soft tattoos en illustraties die hij in de periode 2011-2012 op de wereld losliet.

Art book • € 29,- (400 pag.)
ISBN 978-94-90759-49-0

STRIPS & VEEL MEER!

STRIPWINKEL STORS

078 6142012 • stripwinkel-sjors.nl

STRIPCURIOSA

313

driedertien®

STRIPCURIOSA

Voorstraat 313 Dordrecht • 078 6489500

BEKIJK HET OP WWW.UITGEVERIJXTRA.NL

Dit is Het Stripschap

Er zijn in Nederland maar een paar organisaties die zich met strips bezighouden. Dat zijn de Beroepsvereniging Nederlandse Stripmakers in Utrecht, het Nederlands Stripmuseum in Groningen, de Stichting Beeldverhaal Nederland in Haarlem, de Stichting Strips in Beeld in Breda en Het Stripschap, dat is gevestigd in Amsterdam. Van deze organisaties gaat Het Stripschap niet alleen verreweg het langst mee, maar is, samen met de BNS, ook het meest betrokken bij de stripwereld.

De vereniging Het Stripschap werd namelijk 45 jaar geleden opgericht met als belangrijkste doel de waardering van het beeldverhaal, en in het bijzonder van het Nederlandse beeldverhaal, te bevorderen. Zo wordt in opdracht van Het Stripschap al meer dan 40 jaar het grootste stripfestival van Nederland georganiseerd, De Stripedagen, en reikt de vereniging al 40 jaar de belangrijkste stripprijs van Nederland uit, de Stripschapprijs.

Stripprijzen

Daarnaast heeft Het Stripschap in die 45 jaar ook stripprijzen uitgereikt aan stripmakers voor de beste stripalbums van het jaar en aan personen uit de stripwereld voor hun bijzondere verdiensten. Ook stripmakers die aan de wieg hebben gestaan van het Nederlandse beeldverhaal ontvangen de laatste jaren een prijs voor hun onvergetelijk werk, de Bulletje en Boonestaak Schaal. Verder heeft Het Stripschap het initiatief genomen voor de koninklijke onderscheidingen van de striptekenaars Don Lawrence (*Storm*), Albert Uderzo (*Asterix*) en Martin Lodewijk (*Agent 327*, *Storm*) en van strippenkenner Kees Kousemaker. Tenslotte werden talloze kleinere projecten in de stripwereld ondersteund, zoals bijzondere uitgaven, tentoonstellingen, educatieve programma's en nog veel meer.

Archivering

Het Stripschap is ook één van de initiatiefnemers van het Stripdocumentatiecentrum Nederland, waar in samenwerking met de Afdeling Bijzondere collecties van de bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam één van de grootste stripcollecties van Nederland wordt beheerd. Voor stripmakers is het SDCN in de eerste plaats een plek waar hun materiaal zorgvuldig wordt bewaard. Dankzij het SDCN is het mogelijk om onderzoek te doen naar strips, klassieke strips uit te geven en exposities te realiseren.

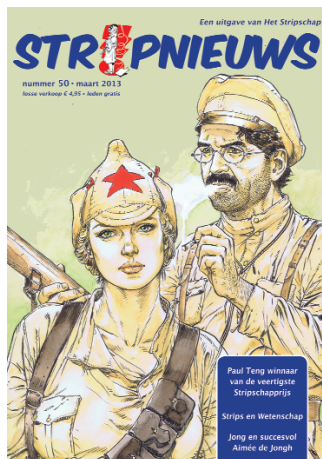
Uitgaven

Ook *Stripschrift*, het oudste stripinformatieblad ter wereld, is een initiatief van Het Stripschap. Het eerste nummer verscheen in 1968, kort na de oprichting van Het Stripschap.

Tegenwoordig wordt *Stripschrift* in opdracht van Het Stripschap geproduceerd en uitgegeven door Stichting Uitgeverij Stripstift. Inmiddels is nummer 430 verschenen. In 2011 ontving *Stripschrift* de P. Hans Frankfurtherprijs voor bijzondere verdiensten.

Het Stripschap geeft zelf het verenigingsblad *StripNieuws* uit, met nieuws over Het Stripschap, achtergronden van het beeldverhaal en veel strips, waaronder *Claire* en *Kwynk*, maar ook klassieke strips. *StripNieuws* is gratis voor leden van Het Stripschap.

Ook geeft Het Stripschap een digitale nieuwsbrief uit. Het Stripschap heeft een website, www.stripschap.nl, en is ook te vinden op Twitter, Facebook en zelfs op YouTube met *HetStripschapBeweegt*. Het Stripschap heeft ook een blog: blog.stripschap.nl

Tenslotte is Het Stripschap een belangrijke bron van informatie voor de media en voor organisaties, instellingen en bedrijven, die meer willen weten over strips in het algemeen, maar ook hoe strips worden gemaakt of de mogelijkheid om zelf een strip te produceren.

Samen met stripmakers, stripuitgevers, stripwinkeliers, strippenkenners, stripliefhebbers, stripfestivalorganisaties, stripinformatiebladen en andere striporganisaties heeft Het Stripschap er in de afgelopen 45 jaar voor gezorgd dat er meer waardering is gekomen voor het beeldverhaal in Nederland. Maar dat wil niet zeggen dat het werk erop zit. De stripwereld is voortdurend in beweging en nieuwe uitdagingen liggen op Het Stripschap en hun collega's te wachten!

Het Stripschap heeft meer dan 1000 leden. Wil jij Het Stripschap ook steunen, kijk dan voor meer informatie op www.stripschap.nl

COLOFON

Het **Officieel**
Programmaboek
en het evenement
De Stripedagen worden
in opdracht
van vereniging
Het Stripschap
geproduceerd door
Stichting De Stripedagen
Postbus 11335
1001 GH Amsterdam
info@stripdagen.nl
www.destripdagen.nl

Bestuur

Meerten Wellemen
– voorzitter
Theo van Anraad
– penningmeester

Festivaldirectie

Arco van Os

Huistijl

Studio Vandersteen

Redactie

Arco van Os

Tekst- en beeldbijdragen

Henk Albers,
Ger Apeldoorn,
Mark Borgman, Jeff Broeckx,
Gina Busink, Sander Dieben,
Funny Pens, Magali van Geel,
Rian Gemei, Fred de Heij,
Stanley Heinze,
Pieter Hogenbirk, Piet IJssels,
Jakari, Saskia Janssen, Vincent
Kemme, Patty Klein, Jos
Lammers, Ton Meijering,
Willem Naber, Alex Odijk,
Eric de Rop, Robin Schouten,
Ton Schuringa,
René Schoenmakers,
Kitty Seur, Jan Steeman,
Joost Swarte, Paul Teng,
Gerben Valkema,
Paul Walters, Warner Bros,
Meerten Wellemen

Vormgeving

Rudy Vrooman, Zaandam

Druk

DeltaHage,
's-Gravenhage

Met dank aan

Alle adverteerders, standhouders, partners en sponsors

Het copyright van het beeldmateriaal berust bij de desbetreffende auteurs en/of uitgevers. Stichting De Stripedagen en haar medewerkers kunnen op geen enkele wijze aansprakelijk worden gesteld voor eventuele onjuistheden en de daardoor geleden schade.

Tot volgend jaar!

NIEUWE LOCATIE!

FANTASIA

STRIPS ★ CURIOSA ★ ORIGINELEN

SIGNEERSESSIE!

HERMANN

ZATERDAG 16 MAART 2013

TIJD: 15 UUR

SPECIALE UITGAVE!

FANTASIA

LUXE ALBUM VASSYA

WWW.STRIPWINKELFANTASIA.NL

BUITENVELDERTSELAAN 174

1081 AC AMSTERDAM

020 - 6427888

M HALTE VAN BOSWUIZENSTRAAT - METRO 51, TRAM 5

P VRIJ PARKEREN!

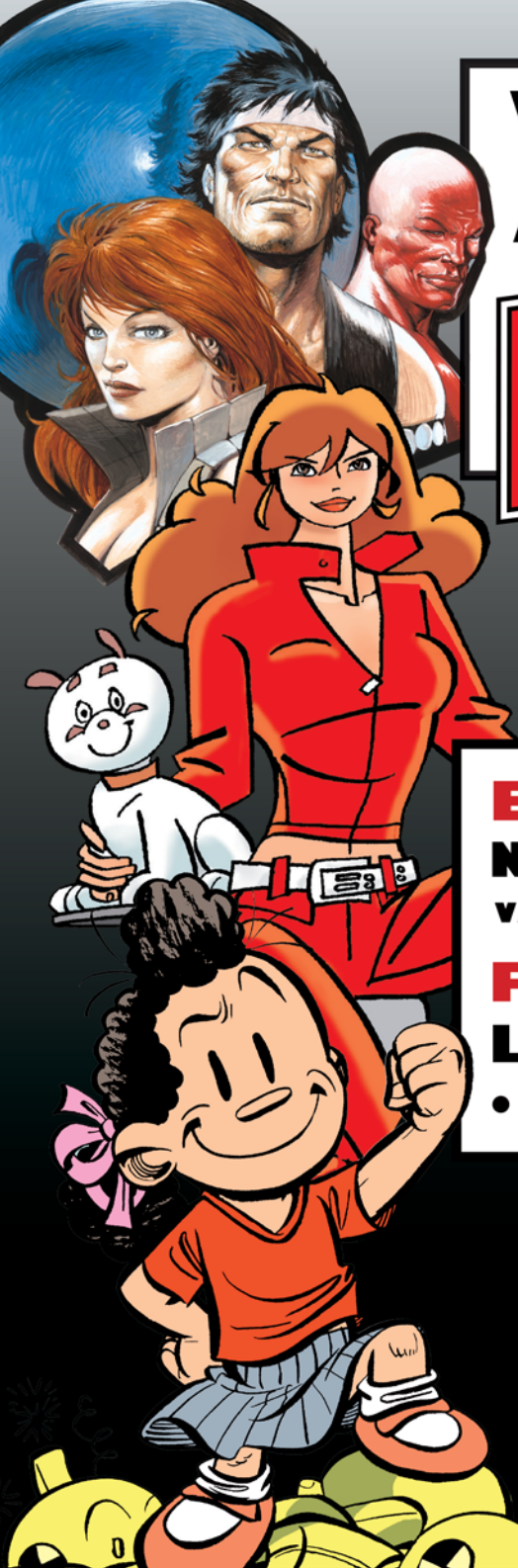
**WORD NU
ABONNEE VAN**

EPP0

**HET AVONTUURLIJKSTE
STRIPBLAD
VAN NEDERLAND**

**ELKE 2 WEKEN DE
NIEUWE AVONTUREN
VAN STORM • ELSJE •
FRANKA • LUCKY
LUKE • AGENT 327
• JANUARY JONES**

**NEEM NU EEN
ABONNEMENT EN
KRIJG GRATIS
DE SCENARIO'S VAN
MARTIN LODEWIJK
KIJK SNEL VERDER OP
WWW.EPP0.NU**

Nu 3 avonden Wekelijkse stripveiling!

- ✓ Bieden vanaf **vrijdag**.
- ✓ Kavels lopen op drie avonden af: **maandag, woensdag en donderdag** vanaf 20:00 uur.
- ✓ Aanbod van **professionele en particuliere** aanbieders.

Speciale Vandersteen veiling
Loopt af op maandagavond 11 maart

Opbrengst €2.500

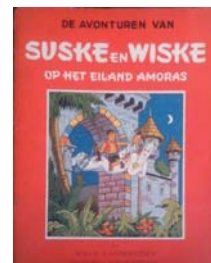
Opbrengst €2.000

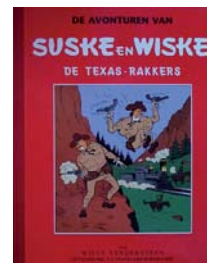
Opbrengst €1.250

Opbrengst €900

Opbrengst €5.000

Opbrengst €2.500

catawiki.nl/stripveiling

Zelf verkopen op de veiling?
Kijk voor uitleg op catawiki.nl/stripveiling/verkop